

Jeigu Stalinas tikėtusi laimėti karą su Vokietija, tai jis nebūtų įsakęs Rusijos gyventojams ir kariams viską naikinti, deginti ir žudyti, kad netektų priešui, kuo jis galėtų pasinaudoti. Tai buvo desperatiškas atsisaukimas ir įsakymas.

Rusijos gyventojai, jeigu jie paklausys Stalino ir viską sunaikins, patys turės badu mirti. Kas Stalinui žmonių gyvybę. Jis greičiausia jaučia savo režimui galą.

Bet Rusijos žmonės turėtų suprasti, kad Stalino režimui griuvus jie vistiek turės gyventi. Priešas gali išsilaikyti iš to, ką jis jau turi. Taigi beprotystė viską deginti ir naikinti. Užtenka ir to ką sunaikina karo mašinos, bet dar įsako ir gyventojams naikinti ir deginti, ir tai mirties bausmė už nepaklausymą.

Sovietų Bolševikų Kalėjimai

Praneša, kad Sovietų okupuotoje Lietuvoje bolševikai buvo sudarę tokias baisias sąlygas, jog ne vienas politinis kalinys iš gultinės nevirties įvairiais būdais bandė nusižudyti. Kadangi kaliniai neturėjo su savim jokio daikto, kuris jiems patarnautų įrankiu nusižudyti, tai nelaimingieji bandė baigti savo dienas, tiesiog fantastiniu būdu. Pav., Kauno kalėjime neseniai bandė nusižudyti Tauragės teisėjas Ambrasiejus. Nusižudymui jis pasirinko tokią priemonę: nelaimingasis, pasislėpęs išvietėje, užslėpė ant rezervuaro, kuriam laikomas vanduo nubėgimui, ir nuo jo pasileido galva žemyn ant betoninių grindų. Jis norėjęs nusižudyti sprandą. Tačiau nelaimingasis savo tikslo iš karto nepasiekė. Labai sukrūvintą, iš išnešė į kalėjimo ligoninę. Ten jis po kelių dienų vis dėlto kažkokiu būdu nusižūdė. Kaip pasakoja buvę kaliniai, panašių atsitikimų būta ir daugiau, bet jie iškyla vienušumon tikrai priepuolamai, nes kalėjimo administracija juos labai slėpė, o kaliniai niekam negalėjo pranešti, nes jie buvo absoliučiai izoliuoti.

Pašalino Lietuvius Advokatus

Iš Lietuvos praneša, kad Sovietų komisarams šeiminkaujant, š. m. kovo 15 d. pašalinta iš advokatūros apie 70 lietuvių advokatų.

Darbininkai Negavę Atlyginimo

Stalino raudonajai saulei kaitinant, kuri šiomis dienomis ne tik Lietuvoje, bet ir Rusijoje užtemo, Raseiniuose buvęs susirinkimas bolševikų nusavintųjų namų sargų. Jie nusiskundė sunkia savo būkle. Sargai laiku negavo atlyginimo.

Katalikas, kurs neremla katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios valku. Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS Lithuanian Semi-Weekly Newspaper Published every TUESDAY and FRIDAY 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VOL. XXVI — No. 51. TEL SOUTH Boston 2680 ANTRADIENIS (Tuesday) LIEPOS (July) 8 D., 1941 M. TEL. SOUTH Boston 2680 FIVE CENTS

Tukstančiai Žuvo Už Tėvų Žemės Laisvę

Pamaldos Už Žuvusius Lietuvos Partizanus

Chicago, Ill. — Liepos 4 d., Aušros Vartų par. bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos už žuvusius Lietuvoje partizanus kovose dėl Lietuvos laisvės.

Iškilmingas šv. mišias atnašavo kun. dr. K. Rėklaitis, MIC.; asistavo — kun. P. Činikas, MIC. ir kun. M. Jodka, MIC.

Pamokslą pasakė kun. J. Prunskis, pereitais metais pasišalinęs iš pavergtos Lietuvos.

Pamaldos užsibaigė iškilmingąja absoliucija prie katafalko.

Laike pamaldų giedojo parapijos choras, vad. muzikui Brazaičiui. Solo giedojo p. I. Aitutytė.

Danai Įsakė Amerikos Konsulams Išsikraustyti

Washington, D. C., liepos 7 — Danijos valdžia pereitą savaitę pareikalavo, kad Jung. Valstybės atsiimtų savo konsulus. Tai turį padaryti prieš liepos 15 d.

Jung. Valstybių valdžios esąs įsitikinimas, kad vokiečiai privertę danus tokį žingsnį padaryti.

Vyriausybė tuojau įsakė savo konsulams apleisti Daniją ir vykti į Lisboną, Portugaliją.

Jung. Valstybė Nebus Laisvės, Jei Išgalės Diktoriai, Sako Prezidentas

Washington, D. C., liepos 7 — Prez. Rooseveltas, liepos 4 d. proga, pasakė kalbą apie Europos karą ir šios šalies padėtį. Jis pareiškė, kad "visi rimtai galvojančiai amerikiečiai žino, kad Jung. Valstybėse neliks laisvės, jei kaimyninėse valstybėse išgalės diktoriai".

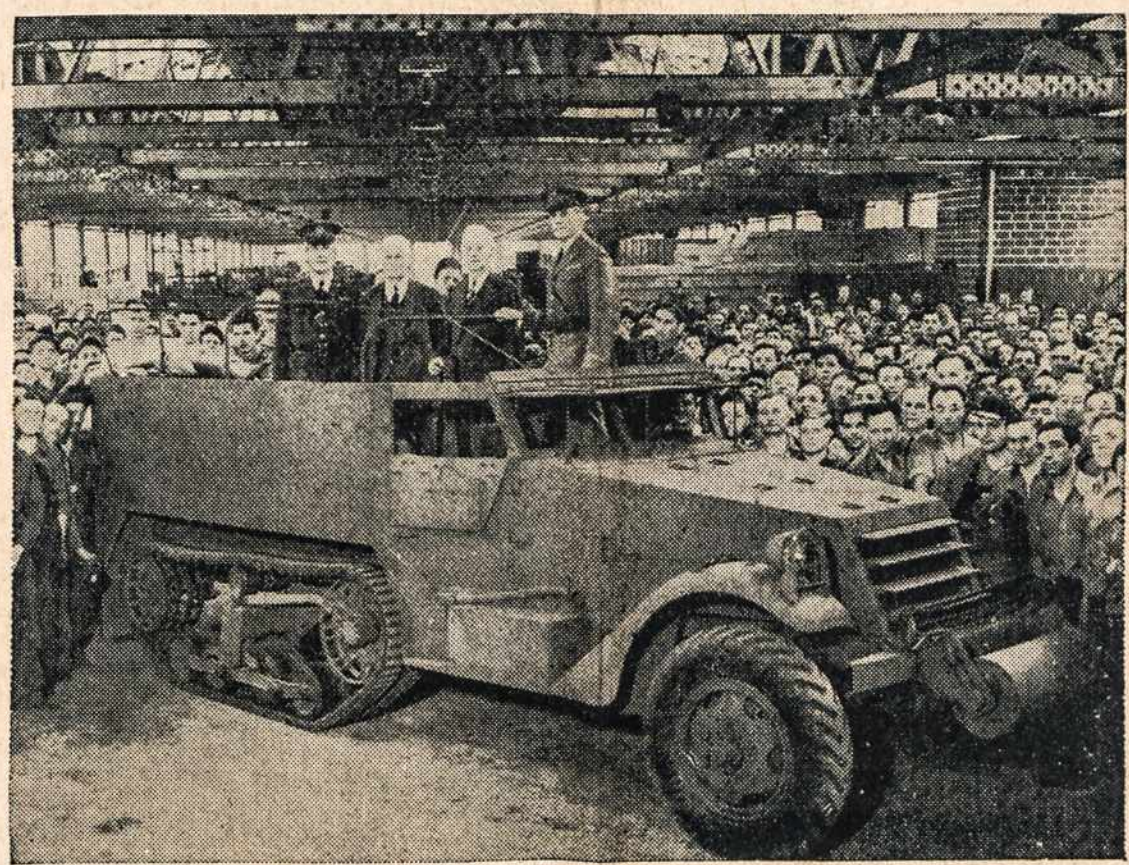
Todėl, kad išsaugotume 1776 metais paskelbtus principus, amerikiečiams reikalinga vienybė ir lojalumas.

Veteranai Smerkia J. V. Pagalbą Raudoniesiems

Greenfield, Mass. — Užsienio Karų Veteranai, baigdami savo 21 seimą, griežtai pasisakė prieš kokią nors sąjungą su Sovietų Rusija arba teikimą jai pagalbą.

Rezoliucijoj štai ką sako: "Kadangi demokratijoj

Dar balandžio mėn. daugelis sargų nebuvo gavę atlyginimo už sausio ir vasario mėnesius. Sargai pareiškė, kad jie ir iki tos dienos nežinoja, kada gausia atlyginimą už atitarnautą laiką.

TRANSPORTINIS KARIŠKAS TROKAS, pirmas iš 2,000 asmenų perkėlimo vežiotojas, padarytas dėl Jung. Valstybių armijos. Traktorius-trokas galės paimti 13 karių ir didžiu greičiu galės pervežioti armijos karius.

30,000,000 Moterų Dirba Vyrų Darbus

Maskva, liepos 7 — Sovietų spauda praneša, kad 30,000,000 moterų turi dirbti sunkiosius vyrų darbus. Devyniolika milijonų moterų dirba laukuose, o vienuolika milijonų moterų dirba dirbtuvėse ir ofisuose, o tūkstančiai moterų pastatyta karo frontuose atlikti medikalius ir kitokius darbus.

Vokiečiai Traukiasi, Sako Raudonieji

Maskva, liepos 7 — Laisdaužė ir paėmė 7000 Rusijos lėktuvų, ir visai suvietų Raudonoji armija atstūmusi Vokietijos načius atgal link Pskovo, šiaurinės Stalino linijos, paimdami nemažai vokiečių tankų.

Sovietų žinios taip pat praneša, kad raudonajai armijai pavyko sulaukyti vokiečius arti Polotsko, Lepel ir Novograd Volinski. Arti Latvijos rubežiaus Ostrovo apylinkėje Sovietų raudonarmiečiai pastatė vokiečius į apsigynimo poziciją.

Tačiau Vokietijos vyriausioji karo vadovybė paduoda visai priešingas žinias. Vokiečiai paėmė nelaisvėn 300,000 raudonarmiečių, ir kad atakos prieš Stalino tvirtoves eina pagal planą. Vokiečiai

Naciai Ilaužė Stalino Tvirtovę

Berlynas, liepos 7 — Vokiečiai praneša, kad jų karo jėgos pralaužė Stalino svarbiausias tvirtoves. (Stalino tvirtovės yra tai panašios į Maginot tvirtoves). Taipgi naciai užėmė Cernauti, Sovietų pavergtos Bukovinos sostinę.

Pagal vėliausias žinias, Vokiečiai jau visai išvyjo raudonusius iš Estijos, ir pradedant nuo Estijos vokiečių - rusų karo frontas eina link Smolensko, Kievo ir Odesos, nors minimi miestai neužimti. Giliausiai vokiečiai yra įsibrovę į Rusiją, tai ties Smolensku, kelyj į Maskvą. Taip, kad dabar vokiečiams belieka apie 200 mylių į Maskvą.

Rusijos - Vokietijos Radio Karas

Londonas — Sovietų Rusijos ir Vokietijos radio stotis veda smarkią kovą. Kada Sovietų Rusijos radio stotis paleidžia propagandines kalbas, tai Vokietijos radio stotis visu smarkumu trukdo, kad klausytojai negalėtų suprasti. Tą pati daro ir Sovietų radio stotys.

Vokietijos Konsulas Išsikraustė

Liepos 7 d. iš Bostono išsikraustė Vokietijos konsulas Dr. Herbert Scholz. Tai pasekos prez. Rooseveltą įsakymo uždaryti visus Vokietijos konsultatus.

Mirė, Kad Tik Svetimiems Nevergautų

Berlynas, Vokietija — Kaune einąs dienraštis "Laisvė" paskelbė Lietuvos švietimo ministerio Juozo Ambrozevičiaus kalbą, pasakytą laidojant sukilimo metu žuvusius lietuvius partizanus.

Tąją p. Ambrozevičiaus kalbą atspausdino Chicago lietuvių katalikų dienraštis "Draugas" ir "Naujienos". p. Ambrozevičius tarp kitko štai ką pasakęs: "Nepirmas kartas šioje vietoje prasiveria duobės, kad priimtų kūnus tų, kurių kraujas reikalingas palaistyti tautos laisvei.

"Tačiau niekadoms toji duobė nebuvo tokia didelė, kaip šiandien. Tai rodo kiek Lietuvos žemė yra ištroškusi laisvės", kalbėjo ministeris.

"Tai rodo kokia stipri tėvynės meilė jau yra išaugusi jos vaikų širdyse, kad ištisi jų būriai — šimtai ir tūkstančiai, savu noru ryžtasi mirti, kad tik svetimiems nevergautų.

Pajaučiam, šių gilių kapų akvaizdoj, visos tautos pasiryžimą gyventi per mirtį.

"Didingas tai momentas, bet ir graudus. Graudu su kritusiais didvyriais išskirti kovos draugams, tėvams ir artimiesiems, laisvei".

Sovietų Rusijai Gresia Didelis Pavojus, Sako Stalinas

Maskva, liepos 7 — Sovietų Rusijos diktatorius Josifus Stalinas, kuris per penkis metus nėra kalbėjęs ir rusų visuomenę, liepos 3 d. per radio pasakė kalbą apie Vokietijos puolimą. Jis pareiškė, kad Sovietų Sąjungai gresia labai didelis pavojus.

"Vokiečiai ne tikai užėmė Lietuvą (Ką Lietuva turi bendra su Sovietų Sąjunga? Lietuvos žmonės patys sukilo prieš Sovietus, kaip žiauriausius okupantus. Red.), dalį Latvijos, bet gresia Estijai, Ukrainai ir visoms sovietų tautoms", sako Stalinas.

Stalinas, pažymėjęs, kad "raudonoji armija didvyriškai kovoja prieš užpuolikus", ragina gyventojus vesti partizanų kovą ir padėti armijai, daryti sabotąžą prieš pafrontėje, naikinti priešoj jėgas, deginti ir naikinti viską, kad netektų priešui.

"Besitraukiančios sovietų jėgos privalo naikinti viską, kad priešas rastų tuščius laukus", isako raudonasis diktatorius Stalinas.

Amerikos Nota Japonijai

Washington, D. C., liepos 7 — Jung. Valstybių vyriausybė įteikė Japonijai notą, kurioj reikiama pasigaidavimas, kad japonai neplėstų karo zonos iš Europos į Pacifiką. Japonai esą turį planus, bet juos laiką paslapyje, kol karo veiksmai juos iškels išsumon.

IVAIRIOS ŽINIOS

Vėliausios Žinios Iš Lietuvos

Pranešama, kad Kaune laike lietuvių sukilimo prieš žiaurios barbarus Sovietų bolševikus žuvo trys tūkstančiai lietuvių ir sunkiau ir lengviau sužeista septyni tūkstančiai lietuvių.

Kaune sukilėliams vadovavęs pulk. Bobelis. Sukilo 18,000 lietuvių kareivių, kurie buvo įjungti į Rusijos raudonąją armiją; sukilo studentai ir visi kiti. Lietuviai sukilėliai paėmė ir savo kontrolę radio stotį ir visas valdiškas įstaigas. Iš karto Sovietų komisari nesusigaudė kas darosi Kaune. Tik kada sukilėliai puolė raudonarmiečių barikadas ir karo lizdus, tai rusai karininkai susigriebė ir visa jėga puolė sukilėlius.

Kauno gatvėse ėjo baisios ir žiaurios kautynės. Sukilimas, kuris prasidėjo sekmadienį, birželio 22 d., užsibaigė tik antradienį, birželio 24 d., kada atėjo į pagalbą vokiečiai. Raudonieji buvo visiškai išblaškyti.

Lietuvių sukilimas įvyko Vilniuje, Šiauliuose ir kituose miestuose. Iš kur pas lietuvius atsirado tiek drąsos sukilti prieš Sovietų raudonarmiečius? Suprantama, kad Sovietų bolševikų komisarių metų laiko šeiminkavimas, lietuvių terorizavimas ir trėmimas tiek lietuviams buvo skaudus ir nepakenčiamas, kad jie ryžosi verčiau mirti, kad kiti galėtų gyventi.

Šiandien trijų tūkstančių lietuvių kapai lūdią baisy Sovietų bolševikų žiaurumą. Šiandien Lietuvos lietuvis beabejo nelinkėtų Sovietų bolševikų režimo net ir savo didžiausiam priešui. Toks jis buvo baisy ir žiaurus Lietuvoje ir kituose Sovietų pavergtuose kraštuose.

Iš Kur Atsirado 18,000 Lietuvių Kareivių?

Kaip žinoma Lietuvos kariuomenė Sovietų Rusijos okupacijos pradžioje buvo pavadinta "liaudies" kariuomenė, kurios vadu buvo paskirtas iš Rusijos atgabentas lietuviškos kilmės raudonosios armijos gen. Žemaitis - Baltušis. Tikslas buvo tą kariuomenę sudemoralizuoti. Karininkai buvo areštuojami ir žudomi. Vėliau toji "liaudies" kariuomenė buvo visai likviduota, o jos vieton sudarytas 29-as "tautinis" korpusas. Tačiau tas korpusas tik iš vardo buvo "tautinis", nes buvo vadovaujamas rusų bolševikų ir jame buvo nemažai rusų raudonarmiečių. Šio korpuso vadu buvo paskirtas nelemtos atminties gen. V. Vitkauskas, suvaidinęs Lietuvos kariuomenėje judošiško išdaviko vaidmenį.

Sovietų raudonieji karininkai, negalėdami sunaikinti Lietuvos kareivių tautinės dvasios, jau buvo nutarę šį "tautinį" lietuvių korpusą išformuoti ir paversti jį "darbo batalijonais".

Vadinasi jį nuginkluoti ir pristatyti dirbti sunkiuosius kariuomenės darbus.

Bet, matyt, to savo plano Sovietų komisari nespėjo įgyvendinti. Lietuvos kareiviai, atėjus momentui, sukilo ir pačius bolševikus "išformavo".

Komisari Nesuspėjo Pabėgti

Lietuvos kariuomenės sukilimas buvo toks staigus ir netikėtas, kad dauguma Sovietų pareigūnų nespėjo iš Kauno pabėgti. Jie buvo sulaukyti ir areštuoti.

Sovietų komisari Vilniuje, sužinoję apie sukilimą Kaune, viską palikę bėgo į Rusiją. Sakoma, kad kai vokiečiai atėjo į Vilnių, tai jau rusų bolševikų neberado. Visi buvo išvyti.

Sovietų raudonarmiečiai, bėgdami iš Kauno spėjo susprogdinti tik "Žaliąjį Tiltą". Kitus tiltus lietuviai suspėjo užimti ir išgelbėti nuo susprogdinimo, sako pranešimai iš Berlyno.

Gen. Raštikis Kaune

Birželio 30 d. iš Berlyno atvyko į Kauną gen. Stasys Raštikis. Spėjama, kad gen. Raštikiui tenka pertvarkyti Lietuvos laikinoji vyriausybė ir pačiam būti jos priešakyj.

Lietuvos Atstatymui Vadovauja Raštikis

Iš įvairių šaltinių gaunamos žinios paduodama, kad dabar visoje Lietuvoje vedamas atsistatymo darbas. Atsistatymui vadovauja gen. Stasys Raštikis. Sovietų bolševikų režimas per vienus metus labai nuterėjo ir apiplėšė kraštą. Karas veik pribalgė, nes bolševikai, bėgdami iš Lietuvos viską naikino ir žudė. Jeigu nebūtų į-

Lietuvių Darbininkų Dienai Artėjant

Kaip gerb. "Darbininko" skaitytojams teko pastebėti, kad liepos 27 d., Brockton Fair Grounds, Brockton, Mass., įvyks pirmoji Lietuvių Darbininkų Diena, prie kurios yra labai rimtai ruošiamasi. Sudaryta Rengimo Komisijos valdyba, kuriai vadovauja adv. J. Grigalius. Meno programos komisija sudaryta iš sekančių muzikų: A. Giedraičio, A. Šlapelio, M. Karbausko, p. Žemaičio, J. Vaičiūčio ir p. O. Ivaškienės. Sporto komisijai vadovauja F. Dukšta.

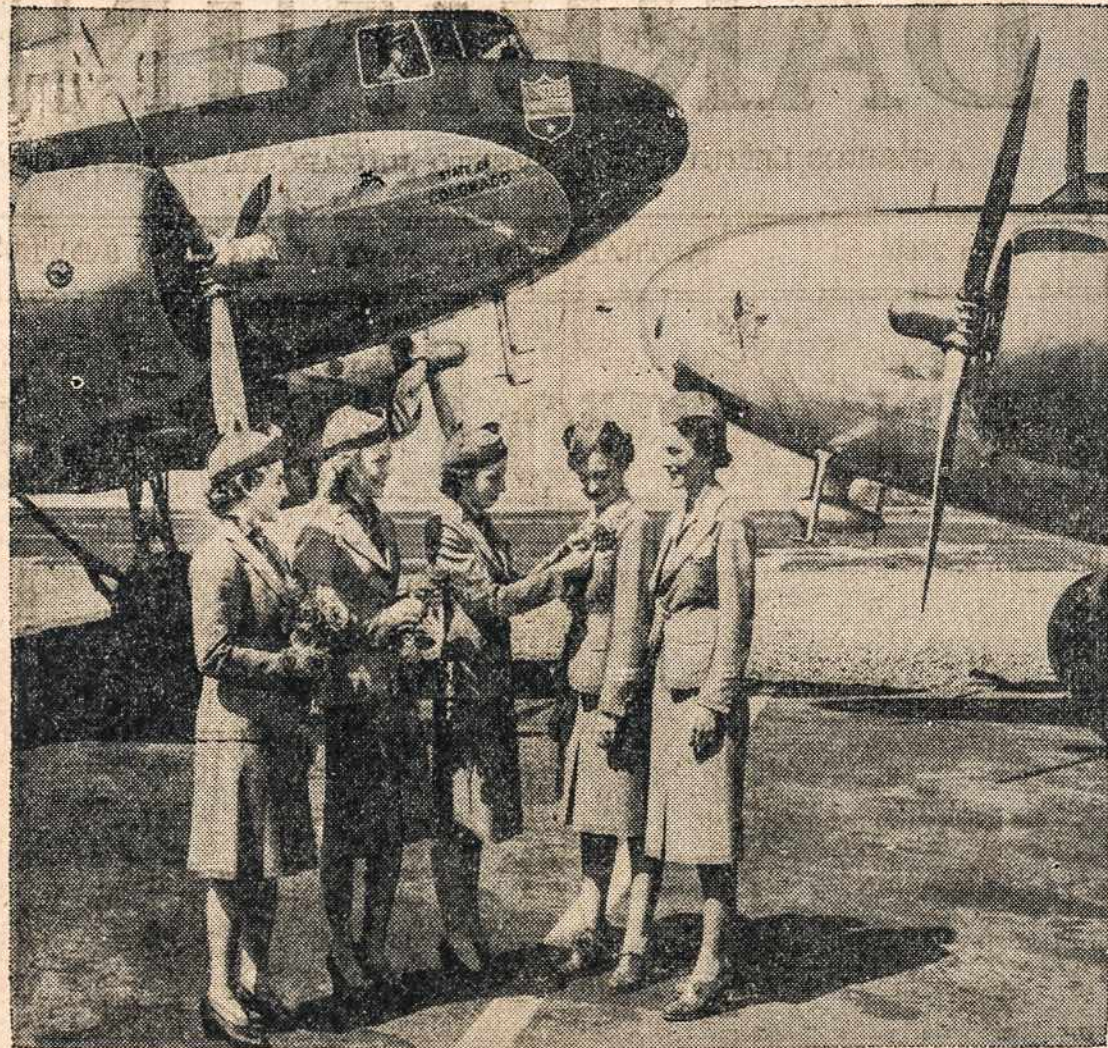
Dainų programa susidės iš sekančių:

1. Star Spangle Banner;
2. Palankėj, Palankėj;
3. Vaziavau Dieną;
4. Piauti linksma;
5. Ant tėvelio dvaro;
6. Saulutė tekėjo;
7. Čia kraštas liūdnas;
8. Mergužele mano;
9. Ant kalno karklai siūbavo;
10. O čiu, čiai-liu-liai;
11. Tas ne brolis;
12. Lietuvos himnas.

P-nios O. Ivaškienės vaikučių grupė išpildys gražius tautiškus šokius.

Vieną bendrą chorą sudarys sekančieji chorai:

1. Šv. Kazimiero par., Worcester, — muz. J. Žemaitis,
 2. Aušros Vartų par., Worcester, — muz. J. Čižauskas,
 3. Nekalto P. P. Š., p. Cambridge, muz. M. Karbauskas,
 4. Šv. Kazimiero par. Providence, — muz. A. Giedraitis,
 5. Šv. Pranciškaus p. choras, Lawrence, muz. P. Sakas,
 6. Šv. Jurgio par. choras, Norwood, — muz. A. Šlapelis,
 7. Šv. Roko par. choras, Brockton, — muz. J. Vaičiūtis,
- Chorams diriguos muz. A. Giedraitis.

Dėl Kanadiečių rinkliavos pašalpai, laike ROŽIŲ SAVAITĖS, išdalyta milijonai rožių, visiems, kurie parėmė savo centais rinkliavos fondą. Šiame vaizde matome, kai LaGuardia aerodrome dekoruojamos merginų krūtinės puošniomis rožėmis.

vykęs lietuvių sukilimas, tai sunaikinimas krašte būtų buvęs žymiai didesnis.

Šiauliai Labai Nukentėjo

Iš Berlyno praneša, kad Lietuvos šiaurėj įvyko smarkiausi mūšiai su raudonarmiečiais. Daugiausia nukentėjo Šiauliai ir Radviliškis.

Šiauliuose dar prieš vokiečių atėjimą lietuvių buvo sukilę ir birželio 23 d. buvo užėmę miesto valdymą, bet vėliau bolševikų spaudžiami turėjo pasitraukti.

Organizuojami Bedarbiai

Lietuvos laikinosios vyriausybės didžiausias rūpesnis dabar aprūpinti darbais Lietuvos bedarbius, kurių labai daug priveisė Sovietų režimas. Be to, vyriausybė stropiai imasi gydyti ir kitas bolševikų okupacijos padarytas žaizdas.

Lietuvos Raudonasis Kryžius atsisaukė per spaudą ir radio į viso pasaulio lietuvius, prašydamas pagalbos.

LIETUVIŲ DIENA MARIANAPOLYJ

Liepos 4 d. iš pat ryto lijo. Iš įvairių Naujos Anglijos lietuvių kolonijų pasiruošę vykti į Lietuvų Dieną susviravo ir daugelis susilaukė nuo vaziavimo. Vaziavo tik drąsesnieji. Pastarieji neapsivylė. Lietuvų Diena įvyko ir pavyko.

Lietuvių Diena, kaip buvo skelbta, prasidėjo pamaldomis Marianapolio Kolegijos koplyčioje. Šv. mišias atnašavo J. M. prelatas Jonas Ambotas, Hartfordo lietuvių parapijos klebonas. Patriotingą

Bepietaujant ir lietus sustojo lijęs. Pietų metu Worcesteriečiai (Šv. Kazimiero parapijos), vadovaujant kleb. kun. A. Petraričiui, suruošė "bingo" viename Kolegijos kambaryje.

Stalino Kalba Panaši Į Reynaldo Kalbą, Sako Naciai

Berlynas, liepos 7 — Vokiečių žinių agentūra ir spauda sako, kad Stalinas savo kalba parodė visos Sovietų valdžios nervuotumą.

Stalinas aiškiai mato, kad negalės atlaikyti vokiečių karo jėgų spaudimo, todėl ir įsakė griebtis žiaurių naikinimo ir deginimo priemonių.

"Stalino kalba yra labai panaši į prancūzų premiero Reynoldo kalbą, kurią šis pasakė kai vokiečiai prasilažė pro Maginot liniją", sako naciai.

Sovietai Viską Veža Iš Pavergtų Kraštų

Helsinki, Suomija, liepos 7 — Pranešama, kad viena iš paskutiniųjų Pabaltijo valstybių, tai Estija daugiausia nukentėjo medžiagiškai. Vokiečiai perėjo Lietuvą į tris dienas. Latvija kiek vėliau nusikratė Sovietų vergijos. Bet Estija gal būti ir dabar nėra pilnai laisva nuo Sovietų. Todėl Stalinui įsakius viską naikinti ir vežti į gilumą Rusijos, kad priešui netektų, iš Estijos viską išvežė: gyvulius, javus, ir kitą turta. Sovietų komisari įsakė patiems estams vežti savo turta į Rusiją. Jeigu, kuris atsisakė, tāt raudonarmiečiai išvežė ne tik turta, bet ir žmones.

ir turiningą pamokslą pasakė kun. Kazys Barauskas, praitais metais pasišalinęs iš pavergtos Lietuvos.

Po pamaldų įvyko pietūs Marianapolio kolegijos patalpose. Lietuvų Dienos dalyvius stiprino skaniais valgiais Bostonietės šeiminkės. Kaikurie turėjo gana ilgai laukti vietos patalpose, kad gautų tų skanėsių paragauti.

Kolonijų stalai: Worcesterio abiejų parapijų — Šv. Kazimiero ir Aušros Vartų, So. Bostono — Šv. Petro parapijos ir kitų pasiūpūšė parke ties Kolegijos rūmais. Šokių salėje orkestras grojo ir šokių mėgėjai linksminosi visą popietį iki vėlomos.

Kolegijos rūmų verandoje po pietų įvyko meno mėgėjų programa, kuriai vadovavo kun. Poškus, MIC: ir p. Antanas Pažasis iš Dorchesterio. Akompanavo dainininkams-kėms Brolis Jonas Banys, MIC. Visų dainininkų-kijų pavardžių neteko sužinoti, tai apleisui ir tų pavardes, kurias sužinojau, kad kai kam neišrodytų šališkumas.

Iš Kolegijos rūmų garsiakalbiais buvo perduota muzika ir lietuviškos dainos plokštelėmis. Žmonių buvo daug, palyginus su mūsų didesniais piknikais, bet mažai, palyginus su praėjusiųjų metų Lietuvų Dienomis. Pažymėtina, kad suvažiavusieji parodė didelį nuoširdumą ir duosnumą Kolegijai ir laikraščiu "Darbininkui", ypač darbininkai-kės, dirbusieji prie stalų ir tikiėtų platinotojai. Garbė jiems, o mums visiems pasididžiavimas, kad dar yra žmonių, kurie supranta reikalą remti švietimo įstaigas.

LIETUVOS ŽMONIŲ GEROVEI

Savaitraštis "Amerika" Rašo:

"Sunku dar gauti plačias ir visiškai tikslias žinias apie paskutinius įvykius Lietuvoje. Gerai žinomi šie faktai: Lietuvos žmonės sukilo prieš pavergusius juos bolševikus; sukilėlių vadovybė sudarė laikiną vyriausybę, kurios ministeriu pirmininku pakviestas pulk. Kazys Škirpa; sukilėliai paskelbė Lietuvą vėl nepriklausoma valstybe; Lietuvoj dabar tvarkia palaiko lietuvių civilinė valdžia ir vokiečių kariuomenė; piniginis vienetas dabar Lietuvoje vokiška markė, už kurią reikia mokėti dešimt rusiškų rublių; šalia pulk. Škirpos, lietuvių vyriausybėje minimos pavardės generolo Raštikio, inž. Galvanausko, adv. Skipičio, prof. Juozo Ambrazevičiaus, generolo Mieželio ir kitų.

"Visi suprantame, kad Lietuva pilnos nepriklausomybės dar neatgavo. Ji šandie tebera karo laukas, kur bolševikų lėktuvai vis dar gali atlėkti ir naikinti Lietuvos turta. Tačiau negalime slėpti fakto, kad Lietuvos gyventojai nepaprastai patenkinti nusikratę bolševikiškos verguvės, kuri pavertė lietuvius ubagais, kuri sunaikino lietuvių turta, kuri slopino kiekvieną drąsiau pasireiškusį lietuvi. Visiems aišku, kad Lietuvos sukilime sudėtos kelių tūkstančių lietuvių gyvybės aukos yra didysis testamentas visai tautai.

Lietuvių Dienoj dalyvavo ne tik iš Naujos Anglijos lietuvių kolonijų, bet ir iš tolimesnių, kaip tai: — Chicago, Rochester, N. Y., Pensylvanijos, Lietuvos ir tt.

Kun. dr. Jonas Navickas, MIC., Tėvų Marijonų provincijolas, visą laiką prižiūrėjo, kad Lietuvų Dienos dalyviai būtų patenkinti — pavaišinti, o kun. Morkūnas, MIC. prižiūrėjo, kad darbininkai-kės turėtų užtektinai "change", tikiėtų ir produktų.

Taigi nors lietus ir sulaukė nuo Lietuvų Dienos gausias minias, bet suvažiavusieji buvo pilnai patenkinti ir skirstėsi į namus pakilusioje nuotaikoje, gerėdamiesi, kad išveija gali išlaikyti tokias įstaigas, kaip Marianapolis ir kitas.

Rusijos komunistai pagarsėjo visokiomis likvidacijomis. Jie ten likviduodavo, tai yra pasisavinavo žmonių turtus, o po to likviduodavo, tai yra nužudavo ir nepatinkamus sau žmones. Dabar atėjo laikas, kada patiems komunistams daroma tas, ką jie kitiems darydavo.

Šio gyvenimo laimė slepia savy kančių bedugnę: atkasei laimę, tuoj išsiveržė ir kančių šaltinis.

šios aukos gyviausiai liudija, kad Lietuva buvo tik pritrenkta, bet lietuvių tautos dvasia liko nepavergta, nepalaužta, nesužalota.

"Pilnai suprantama, kad naujaisiais įvykiais Lietuvoje giliai sielojasi įvairios lietuvių amerikiečių organizacijos, tarybos, kitokiais vardais įsteigtos draugijos ir atsakingas pareigas ėję ar einą nepriklausomos Lietuvos pareigūnai. Organizacijos ir asmenys jau yra padarę atitinkamus viešus pareiškimus, kuriuose smerkiama buvusi okupacija ir jau iš anksto pasisakoma prieš Lietuvoje susidariusią lietuvių vyriausybę. Kai kurių įstaigų net ir labai toli nueita, jau dabar pavadinant dar nevisai aiškią vyriausybę lėline (puppet) ir t. t.

"Visų šių įvykių akivaizdoje, norime pasisakyti už kantrumą ir didesnį atsargumą. Mums pirmiausia rūpi Lietuvos žmonių reikalai. Patogiuose rūmuose gyvenantieji asmenys ir palankias sąlygas turinčios draugijos gali visokius pareiškimus siųsti šios šalies vyriausybei ar kur kitur. Bet mes negalime užmiršti, kad keli tūkstančiai lietuvių žuvo Lietuvos sukilime netam, kad jų pasirinkti Lietuvai atsteigti asmenys iš anksto išveivijoje būtų įvairiai pravardžiuojami.

"Šandie lietuvių iš Lietuvos niekas nebegabena į jiems tolimas kraštus, niekas nebekiša į kalėjimus už Lietuvos himno giedojimą, už trispalvės vėliavos iškėlimą. Šandie Lietuvos lietuvis savo brolio ir tėvo kraujui bei gyvybės kaina sustiprėjo dvasioje, garbingai parodė esant vertas laisvės ir laisvo savarakiško gyvenimo. Tad nesunkinkim Lietuvos lietuviui kovoti dėl šviesesnio rytojaus.

"Šandie ne apskurkias rezolucijas rašykim, bet nuoširdžiau susirūpinkime nukentėjusių lietuvių likimu. Juk Lietuvos sukilimas ir praūžusi karinio susirėmimo audra dar nesumažino bolševikų paliktų tūkstančių suvargusių žmonių skurdo. Bolševikai išgabeno pulkus politinių kalinių, kurių žmonos, vaikučiai ir sengavėlės motinėš liko be maitintojų. Lietuvai reikalinga mediciniška parama. Jai reikia drabužių. Tad štai kur kreipkime savo dėmesį. Lankykite Raudonąjį Kryžį ir kitas labdarybės organizacijas prašymais, kad jos greitai veiktų Lietuvos žmonėms pagalbėti. Ko mažiau tuščių rezolucijų, tuo Lietuvos žmonėms bus geriau.

"Mūsų, kaip ištikimų Amerikos piliečių, pareiga ištikimai elgtis šios šalies atžvilgiu, bet niekas negali mūsų varžyti, jei norėsime ir stengsimės padėti savo tautinės kilmės broliams ir sesėms Lietuvoje. Dar kartą sakome: Šandie Lietuvos žmonėms reikalinga visokeriopa apčiuopiama parama, o ne draugijų ir aukštųjų įstaigų memorandumai".

Užsakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams. Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 2, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart savaitėje metams	\$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass. Telephone SOUTH Boston 2680.

Pasaulinis Prieš Komunizmą Vajus

Vokiečių su rusais karas pernelyg gyvai sudomino pasaulį ne tiek kariaujančių pajėgų didingumu, kiek tikslu, dėl kurio kariaujama. Paskelbdamas sovietams karą, Hitleris suminėjo keletą to žygio priežasčių, bet pačios svarbiausios kaip ir neminėjo, vos tik neaiškiai duodamas suprasti, kad ilgiau negalės pakęsti sovietų intrygų savo valstybės sienose. Ot čia ir bus, kaip tai sakoma, šuo pakastas. Čia ir glūdi svarbiausia karo priežastis — likviduoti komunizmą. Savaimis suprantama, kad yra ir grynai militarinių tikslų: įsibriauti į sovietų "aruodą" — Ukrainą, paveldėti Juodasis marias, okupuoti Kaukazo aliejų, padaryti Turkiją vokiečių provincija ir iš jos sienų žygiuoti į Suezą ir tt. Tai vis pirmaeilinės rūšies motyvai, bet ant jų visų vyrauja patsai svarbiausias — likviduoti komunizmą, kurs grėsia pačiai Vokietijai vien dėlto, kad jis praktikoje nėra ten pažįstamas.

Hitleris spaudė Staliną tai ekonomiais, tai politiniais būdais. Primygtinai reikalavo, kad pristatytų vokiečiams maisto, aliejaus, žaliavos; kad nesikištų į Balkanų reikalus ir tt. Bet Stalinas nepasileiko skolinigas. Reikiamųjų dalykų, tiesa, nedavė, bet kiek įmanydamas plėtė revoliucijos perus Rumunijoje, Jugoslavijoje, Bulgarijoje ir Turkijoje. Užkrėtė komunizmu Baltijos ir užimtasias Lenkijos sritis. Nepamiršo ir pačios Vokietijos. Stalinui atrodė, kad "kapitalistinės" valstybės jau užtektinai nusikamavo, viena su kita bekovodamos. Tad gi jau metas komunizmui kurti pasaulinę revoliuciją — pradžioje propagandos keliu, o paskui, kada jau "kapitalistai" besipešdami visai sunegalės, pasiūsti raudonąją armiją kruvinam finalui padaryti. Štai dėlko įsibriovė į sovietiją vokiečiai pastebėjo, kad bolševikų tvirtovės daugiau puolimui negu apsigynimui yra paruoštos. Iš to sprendžiama, kad Stalinas buvo planavęs milžinišką puolimą sunegalėjusio "kapitalistinio" pasaulio, kad ant jo griuvėsių galėtų pastatyti vieną maskolišką bolševistinę valstybę. Bet Hitleris užbėgo už akių ir pirmas bolševikus puolė. Stalinui trinant iš džiaugsmo rankas, kad "kapitalistai" akiai lenda į gudriai pastatytus komunistų spastus, štai kaip žaibas iš blaivo dangaus, "socialistinė sovietų respublika" ištiko skubus, negailestingas vokiečių blitzkriegas. Tokio nemalonaus siurprizo Stalinas kol gyvas nėra turėjęs. Jis tur būt nebežino nė kur dingti. Vieni sako jis išlėkęs į Uralo kalnus, kiti skelbia, kad išvykęs į Misko frontą. Uralo kalnuose jis būtų saugesnis. Fronte tik terorizuos savo generolus, įtarinės neišikimybėje ir supainios jų strateginius planus.

Karą pradėjęs, Hitleris jau aiškiai pasisakė, kad eina į Rusiją komunizmą gniuždyti. Dėl to šūkiu (tegu ir gudriai tam tikrais sumetimais sugalvoto) visų akys nušvito viltimi, kad komunizmas, ta žmonių pabaisa, galutinai bus likviduotas. Vajus prieš komunizmą ruošiamas visuose Europos kraštuose. Ir ne vien Europoje komunizmas neapkenčiamas. Net tie, kurie militariniais sumetimais sakosi ginsią Rusiją kaip tokią, širdyje džiūgauja, kad komunizmas bus skaudžiai sužalotas. Ar jis bus likviduotas, pasaulis dar nešima spręsti, bet visa širdimi to pageidauja.

Laimėjimai Prašosi Pasigailėjimo

Kaip skęstantysis griebiasi skustuvo, taip generalinis sovietų štabas grabalioja visokias fronte vykstantias smulkmenas, šimteriopai jas išpučia ir paduoda pasauliui žinių apie didvyriškus raudonosios armijos "laimėjimus". Kas dar gerai nežino, su kokiais drūtmelgiais turime reikalą, tas jokiū būdu negali išrišti galvosukio: kuriuo stebūklū raudonieji, nuolatos "garbingai" laimėdami, į dvi savaites pasistūmė 300 mylių — atgal? Kaip tai yra, kad sovietų "didvyriai", žygiuodami atgal ir vis "nugalėdami", už kokios savaitės ims ir pralaimės — Maskvą? Tai kažkoks nesuprantamas magiškas hocus pocus: iš kelių dešimčių laimėjimų susidaro viens milžiniškas pralaimėjimas.

Skaitant štabų pranešimus, būtina reikia turėti parankiui žemėlapis ir nekreipti nė mažiausio dėmesio į raudonųjų "laimėjimus", tik daboti kur-ne-kur šykščiai pasirodantį kokio Rusijos, Lenkijos ar Ukrainos

Du kanadiečiai kariai žvelgia į treniruojančių karių stovyklą Nova Scotia. Jie tiria padėtį su žemėlapių pagalba. Kariams žemėlapis, tai antras ginklas.

miesto vardą. Tada savaime susidaro išvada, kaip toli raudonieji suskubo pabėgti ir kurioj vietoj pakliuvo į vokiečių maišą. Anglų laikraštiniškai (tiesa, nevisi) žemėlapių prieš akis neturi, arba esamų ten vardų neišskaito. Todėl jų straipsnių antraštės apie sovietų "laimėjimus" taip diametraliai priešingos įvykiams faktams. Labai jiems galvoj, kur stovi toks Cownahs (Kaunas), Wootsk (Luck), Voof (Lwow), Lutsch (Lodz), Pshemeesh (Przemysl), Smallyensk Smolensk) ir tt. (taip Amerikos visuomenė mokoma išartinti tų miestų vardus), bile tik pranešama, kad sovietai visur muša vokiečius. (Skelbti sovietų "nugalėjimus" tur būt įsakyta kažkokių "viršūnių"). Tačiau į sovietų - vokiečių karą galima žiūrėti kaip į varžytines lenktynėse, vadinas, kurs kurį greičiau pralenks. Čia raudonieji pastoviai laimi, nors ne visados: kartais ir lenktynėse vokiečiai pralenkia ir sukiša raudonuosius į savo maišą. Iš viso, sovietų "laimėjimai" prašosi pasigailėjimo.

Oponentų padėtis sovietų fronte tiek aiški, kad dėl galutinio rezultato abejoti netenka. Tegalima tik ginčytis šiuo klausimu: kas bus pirmiausiai paimta — Leningradas, Maskva, Kijevas, ar Odesa? K.

Dėl Naujų Įvykių Lietuvoje

Lietuva, iškentusi ištisus metus (nuo 1940 m. birželio 15 d.) svetimoje okupacijoje, rusiško bolševizmo tipo, šių metų birželio 22-23-24 dienomis pateko į vokiečių karišką okupaciją, kaip 1914—1918 karo metu. Lietuva nėra užmiršusi vokiškos okupacijos anų laikų, todėl ši naujoji okupacija nėra jai didelė naujiena, ypač kai ji atėjo rusų aziatiškos okupacijos pasekoje. Lietuvai vienu metų bėgyje lemta perkesti dvigubą okupaciją; tat galima sau įsivaizdinti kiek skriaudos kraštui yra padaryta, kiek skausmo jos gyventojams tenka patirti. O betgi lietuvių ištvermė nepalaužta, ypač Lietuvos jaunimo dvasia nepriklausomybės metu iš anksto pasirodė didvyriška: prie pirmos progos Lietuvos kariai, šauliai ir moksleiviai sukilo prieš sovietų tiraniją ir visam pasauliui parodė komunistų propagandos melagystę būk Lietuva savo noru pasidavusi sovietams, parodė ir tai kaip buvo nepakenčiamas ir nepriimtinas Lietuvos liaudžiai rusiškas bolševizmas.

Kauno, Vilniaus ir visos Lietuvos lietuvių sukilo ikvėpti vien Lietuvos nepriklausomybės troškimu ir, žinoma, ne tam, kad tarnauti naujos okupacijos tikslams. Galimas daiktas, kad sovietų ir jų simpatikų propagandos mašina bandys lietuvių sukilimą peikti ir dergti, gal būt prikašios neciškumą. Tačiau kiekvienas nuoširdus lietuvis, kiekvienas kentančios Lietuvos draugas skaitys savo pareigą priekaištus atremti.

Amerikos vyriausybė ir didžioji spauda Lietuvos padėtį supranta; štai, pavyzdžiui, "The New York Times" liepos 1 d. laidoje taip sako: "Sukilimai Baltijos valstybėse buvo neišvengiami prie pirmos progos, nepaisant ar tai vokiečiams rūpėjo, ar ne; kaip ten nebūtų, pakraščiu valstybės (suprask: Lietuva, Latvija, Estija, Suomija, Lenkijos Rytai) neturi tikrai laisvo pasirinkimo politikoje, — joms tenka veikti žiauriausio teroro apytovose; ne mums juos teisti (girti ar kaltinti) jų tragiško pasirinkimo valandoje". Taip galvoja bešališkas Amerikos laikraštis. Taip, — sukilimas prieš sovietų teroristiskai diktatorišką režimą Lietuvoje anksčiau ar vėliau buvo neišvengiamas. Visiems lietuviams yra aišku, kad sukilęs Lietuvos jaunimas aukėjo savo gyvybę tik vardan Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, o keršto jausmas sovietų režimui ar talkai vokiečių kariuomenės žygių čia, psichologiškai imant, rolės nelėšė.

Dabar kiekvienam doram lietuviui patrijotui rūpi, kas ir kaip bus toliau? Kiek Lietuvai bus duota laisvės ir pagalbos savo žaizdoms gydyti?

Lietuvos ateities likimas šiuo momentu tebėra nepaaiškėjęs. Vienas betgi dalykas yra labai aiškus: Lietuvos žmonėms yra reikalinga visokia pagalba. Neprie-

Bažnyčia Ir Liaudis

V. M. KLAUSUTIS.

Katalikų Bažnyčios Dvasiškią Darbininkų Užtarėja Amerikoje. — Socialinės Reformos Būtinai Reikalingos. Tai Obalsis Eucharistinio Kongreso.

AMERIKOS demokratinė žalinga ne tik liaudies ja bus patvari ir pastoviai tikrai tuomet, kai plati visuomenė — liaudis galės gauti lygią dalį pajamų iš ūkio ir industrinės pramonės gamybos. Industrinės demokratijos ekonominė sistema, kurioje darbininkas gauna jam priklausomą dalį, bus pastovi ir pajėgi, nesugriaunamas pagrindas Amerikos demokratiškų pastatų ir politinės bei ūkinės santvarkos. Socialinės reformos dabar pravedamos mūsų krašte patikrins gerbūvi, taiką ir tautinę vienybę mūsų žmonių. Amerika turi išvengti socialinių, ūkinių ir politinių sukrėtimų. Amerikos liaudis — darbininkai ir ūkininkai, liberališkieji darbdaviai eidami viduriniu keliu pasiekė geršnio socializmo, negu pseudo socialistai ir komunistai žadėjo, bet neištesėjo vykdydami radikališką, su teisybe ir teisėtu nesuderinamas reformas.

Šitokią nuomonę, šitokių socialinius ir demokratinius obalsius paleido į Amerikos liaudį, plačiąją visuomenę Katalikų Bažnyčios vadai, Vyskupai — K. T. Alter, Gerald T. Bergen ir kiti aukštieji prelatai savo pamokluose Eucharistiniame Kongrese Minneapolisio mieste; tie jų pareiškimai nuskambėjo per Amerikos ir viso pasaulio spaudą ir radio. Daug liberališkųjų laikraščių redaktorių parašė editorialus, darbininkų unijų leidžiamų laikraščių bei žurnalų redaktoriai ryškiai savo editorialuose pabrėžė, kad jeigu Katalikų Bažnyčia stovi su mumis, užtaria mus kovoje su kapitalistais dėl apgynimo darbininkų teisių, tai mes kovojame laimėsim, savo teises apginsim. Tie socialiniais klausimais Eucharistinio Kongreso vadų paleisti obalsiai sudarė įspūdį mūsų visuomenėje, kad Bažnyčia stovi liaudies fronte Amerikoje.

Vyskupas Joseph F. Busch, D. D., iš St. Cloud, Minn. savo kalboje į Kongreso narius pasakė: "Moderninė žmonių draugija yra pastatyta ant netiesių, netvirtų pagrindų; ūkinė ir socialinė santvarka paremta neribotu godumu didelių uždarbių ir lobių siekimu. Tokia santvarka teltiingi bolševikai taip terorizavo žmones, kad nebuvo galima besusižinoti su savo giminėmis, o apie pašalpos suteikimą, nebuvo prasmės nei kalbėti. O dabar kaip bus, — gal netrukus patirsime. Lietuvos laikinoji santvarka žinoma dabar prigulės nuo vokiečių kariškos valdžios. Jau dabar įvairūs gandai mus pasiekia: esą Lietuvai kas tai paskelbęs nepriklausomybę. Jei tai būtų tiesa, ką tai reikštų? Juk Lietuva bent teisės atžvilgiu nėra nepriklausomybės nustojsi. Lietuvių tauta laukia Lietuvos nepriklausomybės atsteigimo, o ne "naujos nepriklausomybės" skelbimo. Lietuvai tebėra gi gyvas ir 16 vasario 1918 metų Vilniaus aktas ir 22 metų nepriklausomo gyvenimo tradicijos. Tat ir turime reikalauti besąlyginės nepriklausomybės atsteigimo, tokios nepriklausomybės kuri priklausytų nuo valios lietuvių tautos, o ne tokios "nepriklausomybės" kuri nuo lietuvių nepriklausytų. Lietuvos Pasiuntinybė, Washington, D. C.

Liaudies draugais apsimetę komunistai įvedė vergiją ne tik Rusijoje, bet visuose kraštuose, kur tik jie savo rėdo idėjoms prietelių rado. Kur tik tai kodidelių uždarbių ir lobių siekimu. Tokia santvarka

šidėjo ir toje kovoje labiausia nukentėjo liaudis. Baltijos šalelėse žmonės laimingi buvo tol, kol komunizmo tvarkos neturėjo; tenai nebuvo bado, tiek daug skriaudų, skundų, kančių ir ašarų klanų, bet kai tie Maskvos "liaudininkai" atėjo viskas pasikeitė, pasunkėjo, pablogėjo ir pagaliaus Baltijos kraštai susilaukė naujo karo, tapo paskandinti komunacijų karo tvane.

Šiuos liūdus faktus privalo matyti kiekvienas didžurtis ir vargdienėlis. Šitą prigavingą socialinę, politinę ir ūkinę neteisębę turime suprasti ir jos neprisileisti. Praktika šimtmečiais išbandyta rodo, kad Kristaus mokslas, Jo pasauliui palikti idealai aukšto moralo, teisėtumo, ūkinės ir socialinės filosofijos principai nepamainomi komunizmo ar nacizmo propaguojamais idealais; mes žinome, kad nuo Kristaus idealo nutolę didžurtčiai — kapitalistai ir visi pseudo - krikščionys, kurie apakę godumo siekais, kurie pamiršo artimo meilę, krikščioniškąjį moralą, labdarybę, neišvengė sukrėtimo naujos moderniškos komunacijų propaguojamos filosofijos, kuri fiktyviška, nereali ir nesuderinama su žmogaus teise ir žmoniškumo dvasia. Ir šiame krizės momente Kristaus Bažnyčios vadų įspėjimas, visuomenei sveikintinas. Nenuostabu, kad Eucharistiniame Kongrese iškelti ir į pasaulį paleisti socialiniai, aukšto moralo krikščioniški obalsiai šiame momente buvo sutikti viso pasaulio liaudies ir jos vadų kryžkely atsidūrusių; į šiuos Katalikų Bažnyčios vadų obalsius ir įspėjimus turėtų atkreipti dėmesį ir mūsų krašto godūs ir nelankstūs didžurtčiai, nes tuose įspėjimuose teikiama jiems pamoka, patarimas grįžti prie Krikščioniškos socialinės, ekonominės, politinės ir dvasinės sąvokos ir idėjos. Laistvė, lygybė, teisybė ir tautinė vienybė, ekonominis gerbūvis bus pasiekta tik tada, kai bus artimo meilė, dorovė ir krikščioniška meilė žmogaus prote ir širdyje, kuomet teisėtumas Kristaus žmonijai paliktas viešpataus.

Nelegaliai Atvykusi Ateivė

Klausimas — Moteris nelegaliai čia 1929 m. atvyko. Ji ištėkėjo už vyro 1933 m. ir dabar turi 4 metų vaikutį. Ar galima ją išdeportuoti?

Atsakymas — Todėl, jog šita moteris turi vyrą ir vaiką čia, tai galimas daiktas, jog ją neišdeportuos. Bet ji liuosnoriai turi apiešti šalį išgavimui Amerikos imigracijos vizos Amerikos konsulate kokioj svetimoj šalyj ir tada sugrįžti legaliai. Jeigu jos vyras yra Amerikos pilietis tai ji gali vykti į Kanadą gauti tokia imigracijos viza. Jeigu šita moteris susineš su Common Council for American Unity, 222 Fourth Avenue, New York City, ji galės gauti pilnesnių informacijų jos reikalą.

LDS Conn. Apskričio Protokolas

Pusmetinis LDS Conn. apskričio 52-ras susivažiavimas įvyko 25 d. gegužės, 1941 m., Šv. Juozapo parapijos salėje, Waterbury, Conn. Susivažiavimo sesijas, atidarė malda, 2-rą val. p. p. LDS 5-tos kuopos pirmininkas D. Matas. Pasveikinęs susivažiavimo dalyvius, pakvietė apskričio valdybą užimti savo vietas. Apskričio pirmininkas dr. M. J. Colney sveikino susivažiavusius ir pakvietė pasakyti keletą žodžių A. Krikščiūnui ir J. Bernotai, kurie pareiškė širdingiausias linkėjimus LDS organizacijai bei Connecticut LDS apskričiai. Išsukus apskričio valdybą, pasirodė, kad nedalyvauja dv. Vadas, vice-pirmininkas ir viena išdo globėja. Kiti visi valdybos nariai buvo. Išsukus apskričio valdybą, dalyvauja keturios, būtent: 5-ta kp., Waterbury; 6-ta kp., Hartford; 28 kp., New Haven; 36-ta kp., New Britain, Conn. Išrinkta vienbalsiai valdyba sesijų vedimui, būtent: pirm.— dr. M. J. Colney, vice-pirm.— J. Bernotas, raštininkė — B. Mičiūnienė, tvarkdarys — B. Salkauskas, korespondentė — M. Zailskienė. Mandatų bei sumanymų patvarkymui — J. Bernotas ir A. Krikščiūnas.

Sekė skaitymas protokolo iš metinio susivažiavimo, kuris priimtas vienbalsiai.

Mandatų bei sumanymų komisija pranešė, kad viskas tvarkoje. Tada sekė registravimas atstovų. Užsiregistruoja sekančiais: 5-ta kp., Waterbury, — D. Matas, B. Salkauskas, P. Povilenskis, dr. M. J. Colney, ponias M. Colney, M. Digimienė, J. Bernotas ir A. Krikščiūnas.

6-ta kp., Hartford, — J. Leonaitis, A. Pateckis, K. Tamošiūnas, A. Kaunietis.

28-ta kp., New Haven, — V. Norkūnas, J. Bataitis.

36-ta kp., New Britain — B. Mičiūnienė.

Laikė registravimo atstovams buvo prisekti ženkleliai, kuriuos paruošė vietinė kuopa. Ženklelius prisegiojo ponias M. Zailskienė ir p-nia M. Bernotienė. Dalyvauja 15-ka atstovų ir penki svečiai, būtent: O. Poviliauskienė, P. Liubinas, J. Salkauskas, M. Zailskienė ir M. Bernotienė. Svečiams suteikta susivažiavimo ženkleliai ir sprendžiami balsai, nes visi svečiai buvo LDS nariai.

Sekė apskričio valdybos raportai. Pirmininkas pareiškė, kad teiravosi ir tariasi su kuopoms, kad surengus prakalbų maršrutą, bet nepavyko, nes negavo kuopų pritarimo. Kitus apskričio reikalus tvarkė sutartinai su raštininke. Vice-pirmininko nebuvė, nebuvė nei raporto. Raštininkė raportavo, kad pasiuntus jai pavestas apskričio paskirtas aukas, ir perskaitė gautus padėkos laiškus apskričiai. Šaukė pusmetinį susivažiavimą, teiravosi prakalbų maršrutu su LDS Centro valdyba, iš kur negautas galutinis atsakymas. Išdininko raportu ištrauka: metiniame susivažiavime balansas buvo — \$53.33. Laikė susivažiavimo priimta trilypės gegužinės pelnas \$100.18. Viso pasidarė — \$153.51. Laikė susivažiavimo išmokėta: LDS 36-tai kuopai už užkandžius \$5.00; mišrių šv. aukos užprašymas \$7.00; raštininkei metų alga, bei kratos ženkleliai — \$10.75; auka misijonieriams Pietų Amerikoje \$5.00; auka Marianopolio Kolegijai — \$10.00; auka "Darbininkui" — \$10.00; kelionės iškojos atstovėms į LDS Seimą — \$4.00; dovana motinėlei

M. Jokubaitės — \$2.00; auka L. K. Federacijai — \$10.00. Viso laikė susivažiavimo išmokėta — \$73.75. Dabar randasi izde \$79.76. Organizatorius, pranešė, kad veikia savo kuopos gerovei, prirašė keturis naujus narius, ir vieną "D-ko" skaitytoją.

Visų valdybos narių raportai priimti ir pagirti. Sekė įvairių komisijų raportai. Apie įsigijimo nuosavo parko raportą davė V. Norkūnas, dr. M. J. Colney, K. Tamošiūnas, kad tuo reikalu teiravosi sutartinai, bet kol kas nepadarytas galutinas planas. Raportai priimti, ir pavesta toliau teirautis šių dalykų tariantis su SLRKA ir LKMS Conn. apskričiais.

Trilypės gegužinės komisija iš vietinių kuopų pranešė, kad darbas eina sklandžiai ir tikimasi gero pasisekimo iš gegužinės. Pelno yra skirta dešimtas nuosimtis už pasidarbavimą vietinėms kuopoms. Taipgi skirta po \$5.00 toms kuopoms, kuriuos atveš virš dvidešimtis asmenų autobuse, neskaitant choro narių. Choro nariams įžanga veltui ir tam tikrai paskirtos vaišės. Komisijų raportai priimti su trumpom pastabom. Atsilankė kiek vėliau į susivažiavimo sesijas sekantieji svečiai, ir nuoširdžiai sveikino susivažiavimo dalyvius bei LDS organizaciją, būtent: klebonas kun. J. Valantiejus, muzikas B. Nekrašius, muzikas A. Aleksis, konsulato sekretorius Simutis su žmona, E. Yčaitė su savo broliuku Martynu, ponias M. Kanapkienė ir panelė A. Petrauskaitė. Apskričio dalyvius nepaprastai suždomino sveikinimas, įpintas su žiniomis iš Lietuvos pabėgusių nuo komunistų vergijos, panelės Epatijos Yčaitės, kuri yra atvykus gegužės 12 d. Visų svečių kalbų turinys — kuouoliausiai veikti dėl gelbėjimo tėvynės Lietuvos. Sekė kuopų įnešimai.

LDS 5-tos kuopos įnešimai — 1-mas, kad "Darbininke" daugiau būtų rašoma, (talpinama) prisiustos korespondencijos, negu istorijos. Įnešimas priimtas ir paliktas, padaryti redakcijai "Darbininko" pastabą.

Ar dabar korespondencijos netalpinamos? Red.

2-ras, kad "Darbininkas" išleis su istoriniais paveikslais Kalendorius, ir suteiktų veltui visiems užsimokėjusiems nariams LDS organizacijos. Pasvarsčius įnešimas atmestas.

3-čias, kad LDS Connecticut apskritis surengtų kokį vakarą, skiriant pelną "Darbininkui". Įnešimas priimtas ir paliktas metiniam susivažiavimui.

4-tas, kad "Darbininke" būtų įvestas sveikatos skyrius.

Priimta ir palikta LDS Seimui.

LDS 6-tos kuopos buvo įnešimas, kad LDS apskritis, susitariant su LRKSA ir LKMS Connecticut apskričiais, kiekvieną metų skirtų iš izdų po \$5.00 laimėjimui, dėl atvežimo chorų į trilypę gegužinę. Įnešimas priimtas ir paliktas plačiau apsvaistyti metiniam susivažiavimui, susižinant su kitais apskričiais.

Sekė atstovų įnešimai.

Įnešta, paremta ir nutarta, kad skirti iš apskričio izdo po \$5.00 toms kuopoms, kurios, siųs atstovą į LDS būsianti seimą. Pareikšta pageidavimas, kad LDS Connecticut apskričio kuopos, kur tik ir kada bus rengiami vieši parengimai, būtų priimta protesto rezolucijos prieš tėvynės Lietuvos priešus. Neesant daugiau sumanymų, sesijos uždaryta malda 6-tą val. vakare. Hartfordiečiai metinį susivažiavimą pakvietė pas save. Kviestas priimtas džiaugsmingai.
Dr. M. J. Colney,
Apskričio Pirmininkas
B. Mičiūnienė, Raštininkė.

LDS ir laikraščio "DARBININKO" 25 Metų Jubiliejaus Užbaigimo Proga

Lietuvių Darbininkų

DIENA

Milžiniškas Lietuvių SĄSKRIDIS

SEKMADIENI

Liepos-July 27 d., 1941

BROCKTON, FAIR GROUNDS
BROCKTON, MASS.

Šiame Parengime
Bus Išdalyta Dovanų
Vertės \$405.33

Brangūs Prieteliai:—

Šįmet LDS ir laikraščio "DARBININKO" 25 metų gyvavimo sukakčiai apvainikuoti, LIEPOS-JULY 27 d. yra rengiamas MILŽINIŠKAS IŠVAŽIAVIMAS— LIETUVIŲ DARBININKŲ DIENA, puikiame parke— BROCKTON FAIR GROUNDS, Brockton, Mass. Šiame parengime bus graži programa, bus kalbėtojų, kurie neseniai pabėgę iš bolševikų kankinamos Lietuvos, bus gražių ir vertingų dovanų, skanių valgių ir gėrimų. Todėl, nuoširdžiai kviečiame visus lietuvius tą dieną rezervuoti šiam išvažiavimui. Tamstos savo atsilankymu nevien maloniai praleisite laiką, bet sykiu atliksite gerą darbą, paremdami laikraštį "DARBININKA", kuris taip ištikimai tarnavo Amerikos lietuvių išeivijai.

Prašome iš anksto įsigyti šio parengimo tikietų. RENGĖJAI.

Šio milžiniško parengimo bilietų galima įsigyti pas darbuotojus, veikėjus įvairiose kolonijose ir kurie norėtų daugiau ar mažiau pasidarbuoti kviečiame rašyti ar asmeniškai atvykti ir kreiptis:—

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Penkta Dovana

Westinghouse Portable Radio.

Vertės \$19.95

Šešta Dovana

Elektrinis Toasteris

Vertės \$2.95

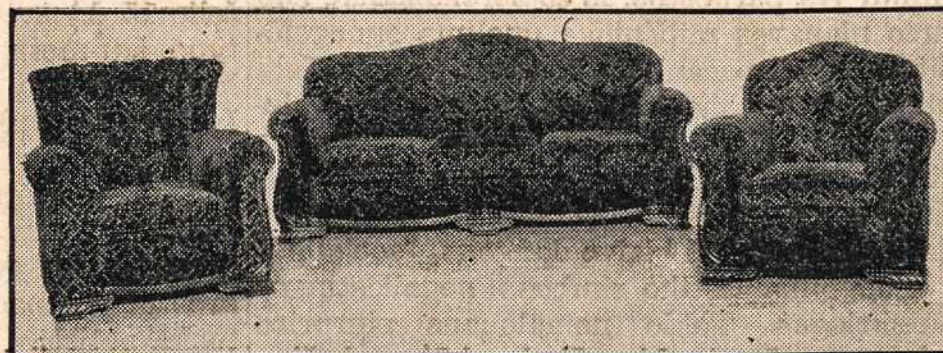

Septinta Dovana

Elektrinis, Laikrodis

Vertės \$2.95

Pirma Dovana

PARLOR SETAS, kurį dovanojo MONTELLO QUALITY UPHOLSTERING CO., 10 Arthur St., Montello, Mass. Vedėjas A. Kasparas.

Vertės \$219.50

Antra Dovana

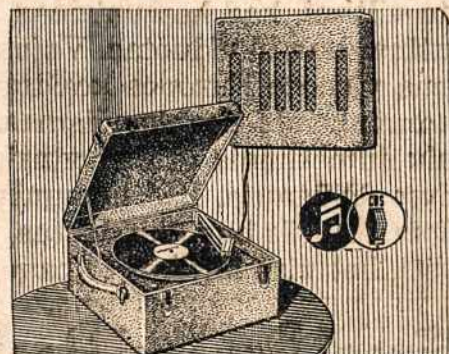

FUR JACKET (Kailinis Jaketas), kurį dovanojo I. J. FOX kompanija per savo atstovą B. KORAITĮ.

Kam ši dovana teks, tikrai džiaugsis, nes šis puikus, elegantiškas Jaketas yra naujos, 1941 m. mados. Įsigykite bilietų!

Vertės \$100.00

Trečia Dovana

ELEKTRINIS GRAMAFO-NAS. Moderniškai padirbtas.

Vertės \$35.00

Ketvirta Dovana

Portable Rašomoji Mašinė. Parankus dalykas.

Vertės \$25.00

Kas Tas, Kuris Dabar Atsistojo Lietuvos Valdžios Priešaky

Leiskit j tėvynę, leiskit pas savus. — Reikėtų Staliną atvežti apsimąstyti. — Ateitis yra mūsų rankose. — Providence'o lietuviai niekam nevergauja. — Komunistams pasiūlė išpirkti bilietą į Rusiją — niekas nevažiuoja.

1. Lietuviškųjų Pajėgų Mobilizacija

Kartą sutinku Marianapoly, Thompson, Conn., kun. J. Vaitiekūną, kurį jau pažinau gyvenant Lietuvoje ir žavėjau jo veikla Panevėžyje. Nieko nelaukdamas, tiesiog ir sakau: — Kunige Jonai, noriu aplankyti Providence, R. I.

— Prašau, labai malonu, — tarė aukštaitiškų nuosirdumu idealistiškai nusiteikęs Providence'o šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas. "Labai malonu", — skambėjo kurį laiką mano ausyse jo tarti žodžiai.

Vieną dieną po pietų sėdžiu Providence'o lietuvių parapijos klebonijoje ir kalbame kaip Hitleris karšia Stalinui kudašiu. Galų gale atsidūrė mielojo mūsų tėviškėje Lietuvoje, kurią rusai bolševikai ištisus metus teriojo, plėšė ir nekaltus lietuvius kankino.

— Žinai ką, — reikšmingai ištiesė kun. J. Vaitiekūnas ranką ir sekundę susimąstė.

— O ką, — nedrąsiai paklausiau.

— Kai tik leis sąlygos — būsiame Lietuvoje, — ištariš šiuos žodžius, karštai paspaudė mano dešinę ranką. Ir mes patys nepamatėm, — tyliai tyliai iš mūsų krūtinų aidėjo žodžiai:

— Leiskit j tėvynę, leiskit pas savus,

Ten pradžiugs krūtinė, atgavins jausmus...

— Beja, sakyk, kas gi yra Škirpa, kuris vadovauja Lietuvos sukilėliams ir dabar yra naujos valdžios galva, — pasiteiravo malonus ir svetingas klebonas kun. J. Vaitiekūnas.

— Pirmiau daugiau reikė simpatijų kairiesiems, bet pastaruoju metu gerokai pasikeitė ir nepaprastai vertina katalikų pajėgas viešajame gyvenime. Pereitais metais kūčių vakarą Škirpa atliko įspazintį ir viešai priėmė šv. Komuniją. Šis jo gestas ne vieną atšalusį supurtė ir privertė apsigalvoti: ar ne

laikas ir man grįžti prie Kristaus... Ir tikrai, po Kalėdų ne vieną atšalusį tikėjime teko matyti klūpančią prie klausyklos ir einantį prie šv. Komunjijos. Energingo vado pavyzdys paveikė ne tik j pabėgėlius, bet ir j vokiečius, kurie žavėjos mūsų pabėgėlių Kalėdinėmis giesmėmis ir lietuvių nuosirdžiu ir giliu pamaldumu. Vakare buvo bendros kūčios, kuriose dalyvavo apie 300 pabėgėlių ir prieš pradėdant iškilmingą vakariene ministeris Škirpa pasakė patriotišką ir krikščionišką kalbą, kurioje buvo jaučiama gilus tikėjimas, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma. Jis aiškiai pasakė: kitas kūčias valgsime jau laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje. Yra daug gražių vilčių, kad naujo sąjūdžio vadas Škirpa mokės sau pasirinkti tokius pagelbininkus, kurie visą tautą nuteiks kūrybiškai ir neteks matyti posūnių, o visi jausis naujai atgimusios Lietuvos sūnumis ir dūkrėmis. Reikia nepamiršti, kad ministras Škirpa yra ne tik Lietuvos kariuomenės savanoris, kuris kovojo seniau su bolševikais, bet jis taip pat yra patyręs politikas ir diplomatas, nes teko jam atstovauti Lietuvos reikalai, kaip ministeriui Varšuvoje ir Berlyne, o be to, ilgą laiką Berlyne buvo karo atache, kur gerai pažino Vokietijos jėgą ir organizuotumą. Jei 1939 metais rugsėjo mėnesio pradžioj būtų buvę paklausa Škirpos patarimų, Lietuvą nebūtų ištikusi tokia skaudi tragedija, kokią pergyveno prie bolševikų okupacijos... Bet jo balsas buvo tyrumose šaukiantis... A, kaip ten bebuvė, dabar reikia visus lietuvių jėgas mobilizuoti Lietuvos laisvei. Galima drąsiai tarti:

"Drąsa, vienybė, išmintis Visus mūs priešus išblaškus, Drauguži, ei drąsiai, Kelk vėliavą aukštai!" — Amerikos lietuvis jau kartą drąsiai iškėlė Lietuvos vėliavą, jis dar sykį pasirodys visoje

didybėje ir veiklume atstatant naują ir gražią Lietuvą, — su giliu įsitikinimu tarė kun. J. Vaitiekūnas, kuris nepaprastai yra pasiilgęs Lietuvos ir dabar sielojasi jos reikalais.

2. Laisvės Siela

— Gal nori pamatyti Providence'o žymesnes vietas, — paklausė klebonas.

— Labai.

— Važiuojam.

Sėdom j automobilį ir lekiam gražiomis Providence'o miesto gatvėmis. Automobilis sustoja gražiam parke prie didingos statulos, kuri pastatyta R. Williamsui, Rhode Island valstybės įkūrėjui.

— Žiūrėk, — mostelėjęs ranka kun. J. Vaitiekūnas j statulą, — čia yra R. Williams, statula, jis rankose laiko knygą, kurios vardas: Laisvės siela. R. Williams ją parašė ir ten aiškiai pasakytą: valstybė gali tik tada tinkamai klestėti ir bujoti, kai joje yra pilnai pripažįstama tikėjimo ir sąžinės laisvė.

— Žinai ką, mielas prieteliau, reikėtų prie šios statulos atvežti Staliną ir tuos diktatorius, kurie nepaiso kitų sąžinės teisyrių. Gal jie apsimąstę įsitikintų, kad valstybės didingumas ir gražumas pasireiškia tada, kai žmonės įvairume sukūrė vienybę. O jei jau negalima prie šios statulos atvežti diktatorių apsimąstymui — reikėtų kuogreičiausiai nusiųsti jiems knygą: Laisvės siela, tegul pasiskaito Stalinas ir kiti diktatoriai, maž jiemis ši knyga pagelbės ir išmoks juos žmoguje matyti žmogų, o ne kokį daiktą. O, jei taip įvyktų — tada pasireikštų pasauli naujas gyvenimas, kur žmogus nebūtų pastumdėlis, bet kiekvienas žmogus per savo trumpą gyvenimą suvaidintų naujos asmenybės, turtingesnės ir turingesnės, vaidmenį. Tiesa, gyvenimas visai kitoks būtų, jei katalikai veikliau pasireikštų gyvenime. O dabar daugiausia gyvena praeitimi ir labai dažnai eina užpakalyje ir nuolat klausia ką kiti pasakys. Ateitis yra mūsų pačių, katalikų, rankose. Yra vienintelis klausimas, ar katalikai sugeba gyventi savo katalikišką tikėjimą. Jei jie to nesugeba — nieko jiems nepadės nei įstatymų protekcijos pagalba. Katalikų valia ir ryžtingumas — tai vienintelis dalykas, kuris visus domina. Nuo tos dienos, kada katalikai bus katalikai, revoliucija bus padaryta. Tai pasakė Klemenso. Bet katalikai tikri, protingi, socialūs, žmoniški katalikai. Jei mes turime jauną kartą, kuri tai supranta, bus spindinti ateitis. Todėl dabar pats geriausias laikas iškelti katalikišką vėliavą ir drąsiai žengti j pasaulį. O toj vėliavoje yra įrašyti žodžiai: tikėjimas, valia, jėga, drąsa, meilė ir pasišventimas sukūria naują gyvenimą. Dabar visi geros valios žmonės turi didingą pareigą galvoti, kad jie turi atlikti misiją: būti geresni vieni kitiems ir kiekvienas savo veiklos ribose daryti negalimus dalykus (faire l'impossible), kad pagerintų žmonijos likimą.

— Sakykite, kada Providence šv. Kazimiero lietuvių parapija susikūrė? — Pirmiau mes priklausėm prie lenkiškos parapijos, davėm pinigų, mūsų pinigais buvo pastatyta bažnyčia, lenkai žadėjo, kad toj bažnyčioj bus ir lietuviškos pamaldos, bet pažadai ir liko pažadais. Lenkai visur mums kišo koją, kad tik mes neįsteigtumėm lietuviškos parapijos. Daug kartų ėjom pas vyskupą Harkens'ą, bet nieko nepesėm, vis tie lenkai mus vedžiojo už nosies. 1919 metais buvo vyrų procesija; mes lietuviškai subruzdome: pasipuošėm gražiais rūbais, užsidėjom cilindrius, prisisėgėm prie krūtinii gėles. Mūsų lietuvių vyrų procesijoj dalyvavo apie keturis šimtus. Drąsiai, iškėlė galvas pražygiavom pro vysk. Harkens'ą ir tik ką naujai paskirtą vysk. W. A. Hickey, kurie žiūrėjo j žygiuojančią procesiją. Mes lietuviškai palikom gerą įspūdį dalykams. Visi lenkų sukti plėnai sudužo ir 1919 metais vysk. Hickey leido mums katedros sklepe lietuviškas pamaldas. Jei mes lietuviškai panorom turėti lietuvišką parapiją ir turime. Mums buvo sarmata, kad lenkai mūs vedžioja už nosies. Ale galų gale parodėm, kad mes galime tvarkytis savystoviai. Žinoma, mes esame giliai dėkingi vysk. Hickey, kuris mūsų lietuviams palaikė ir suprato mūsų reikalus. Mes taip pat esame dėkingi ir kun. A. Petraičiui, Worcesterio šv. Kazimiero pa-

3. Valandėlė Su Providence'o Lietuviais

Providence'o lietuvių katalikai yra susipratę ir veiklūs žmonės, daugiausia džukai, bet gyvena čia keletas žemaičių ir aukštaičių. Providence'iečiai lietuvių katalikai, susibūrę prie šv. Kazimiero lietuvių parapijos, vadovaujami sumanaus ir energingo kun. J. Vaitiekūno, pasistatė 1935 m. gražią bažnyčią ir 1937 metais šaunią lietu-

višką mokyklą, iš kurios trykštą katalikiška ir lietuviška dvasia po visą Providence'ą. Mokyklą veda auklėjimo darbe patyrusios šv. Kazimiero seserys.

Kartą šios parapijos kleboną paklausiau:

— Kokios priežastys nulėmė, kad Providence'o lietuvių parapijose lietuvišką mokyklą?

— Jei autobusu važiuoja penkiosdešimt žmonių ir kelyje įvyksta katastrofa ir žūsta žmonės — laikraščiai riabiomis raidėmis šaukia: katastrofa, baimės dalykas įvyko, žuvo penkiosdešimt žmonių. Jei penkiosdešimt vaikų, lankydamiesi viešos mokyklos, nustoja katalikiškos ir lietuviškos dvasios — jie žūna Bažnyčiai ir tautai, tai niekas nekelia triukšmo spaudoje. Kas galima — reikia gelbėti, kad tie gražūs žiedeliai papuoštų Bažnyčią ir mūsų tautą.

Providence'o lietuvių Klaipėdos parke piknikas. Sutinku gražų būrį džukų, aukštaičių ir žemaičių vyrų. Man buvo įdomu sužinoti šis tas apie šios parapijos gimimą. Tuojau pradėjau egzaminuoti vyrus.

— Sakykite, kada Providence šv. Kazimiero lietuvių parapija susikūrė?

— Pirmiau mes priklausėm prie lenkiškos parapijos, davėm pinigų, mūsų pinigais buvo pastatyta bažnyčia, lenkai žadėjo, kad toj bažnyčioj bus ir lietuviškos pamaldos, bet pažadai ir liko pažadais. Lenkai visur mums kišo koją, kad tik mes neįsteigtumėm lietuviškos parapijos. Daug kartų ėjom pas vyskupą Harkens'ą, bet nieko nepesėm, vis tie lenkai mus vedžiojo už nosies. 1919 metais buvo vyrų procesija; mes lietuviškai subruzdome: pasipuošėm gražiais rūbais, užsidėjom cilindrius, prisisėgėm prie krūtinii gėles. Mūsų lietuvių vyrų procesijoj dalyvavo apie keturis šimtus. Drąsiai, iškėlė galvas pražygiavom pro vysk. Harkens'ą ir tik ką naujai paskirtą vysk. W. A. Hickey, kurie žiūrėjo j žygiuojančią procesiją. Mes lietuviškai palikom gerą įspūdį dalykams. Visi lenkų sukti plėnai sudužo ir 1919 metais vysk. Hickey leido mums katedros sklepe lietuviškas pamaldas. Jei mes lietuviškai panorom turėti lietuvišką parapiją ir turime. Mums buvo sarmata, kad lenkai mūs vedžioja už nosies. Ale galų gale parodėm, kad mes galime tvarkytis savystoviai. Žinoma, mes esame giliai dėkingi vysk. Hickey, kuris mūsų lietuviams palaikė ir suprato mūsų reikalus. Mes taip pat esame dėkingi ir kun. A. Petraičiui, Worcesterio šv. Kazimiero pa-

rapijos klebonui, kuris yra buvęs vysk. W. A. Hickey vikaru, jis mokėjo gerai painformuoti savo airį geroną kas yra lietuvių. Mus taip pat rūpesčiuose ir bėdose guodavo savo patarimais Dr. Kun. K. Urbonavičius ir Kun. J. Jakaitis. Ale, galų gale 1919 metais po didelių pastangų susikūrė lietuviška parapija, kurios pirmuoju klebonu buvo kun. P. Vaitonis. O, būčiau ir pamiršęs, dabartinis vyskupas P. P. Keough irgi yra labai palankus lietuviams, — išdėstė Bernardas Strazdas, vienas iš Providence'o lietuvių parapijos organizatorių.

— O Sakyk ponas Bernardai Strazdeli, kas yra dalyvavę prie parapijos organizavimo? — Ant. Avižinis, Jonas Dvareckis, Jackus Adamonis, Juozas Stonialūnas, Juozas Cickavičius, St. Russas, Jokubas Russas, Dom. Bernatavičius, Vincas Bankauskas, Aleksandras Vaitiekūnas, Aleksandras Dzekevičius, Bern. Strazdas ir kiti.

Besikalbant su vyrais, atėjo ir moterų būrys, kurios klausė apie Lietuvą. Ir vyrai ir moterys vienu balsu kalbėjo:

— Mes labai pasiilgom Lietuvos ir viską darysime, kad ji vėl būtų laisva ir nepriklausoma.

— O ar daug yra lietuvių komunistų, — pasiteiravau vyrų. — Gal, kokia septynetą, kurie veikliau pasireiškia. Komunistai labai giria bolševikišką "tvarką", todėl vieną kartą susirinkia, daugiau išprašyti malonių įvairioms jo intencijoms. Be šios gražios dvasinės dovanos, parapijos moterys įteikė gerb. klebonui nemažą piniginę dovaną išreikšti savo dėkingumą už jo kilnią 7-ių metų darbuotę jų tarpe.

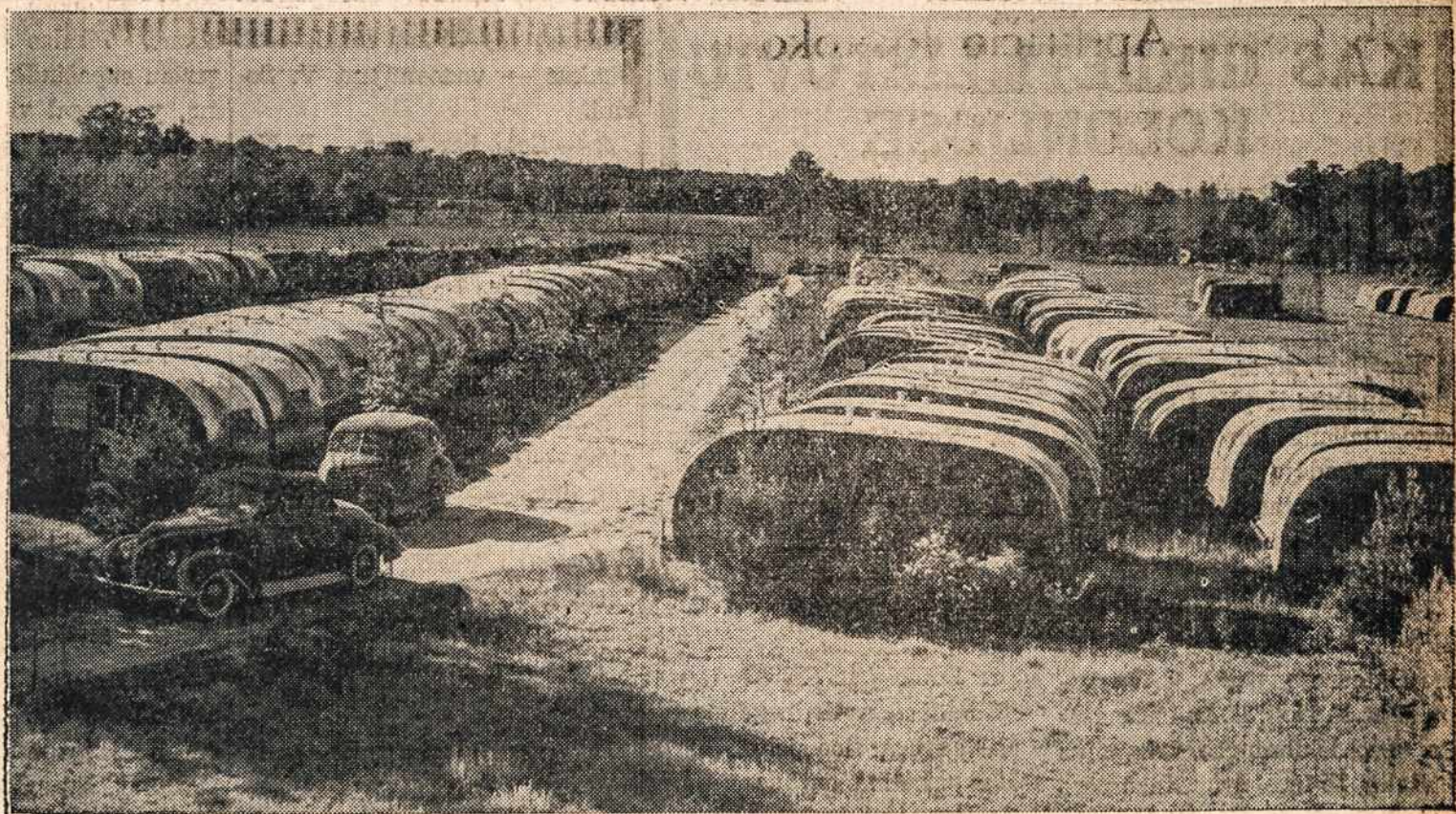
— Drauge su šiuo uoliu dvasios vadu, "gaspadorišku klebonu", Donoriečiai yra gražiai apsupę Bažnyčią ir kleboniją puikiai paaluminuota, stipria geležine tvora; sumaniai nukasė (vietomis) žemę prie bažnyčios, kad nebegriūtų ant bažnyčios; skoningai išdažė bažnyčios vidų (su naujais šv. Petro ir šv. Teresės paveikslais prie šoninių altorių, ir dviem angelais prie didžiojo altoriaus Aušros Vartų Marijos paveikslu atvežto iš pat Vilniaus miesto) tinkamai pakloję visą vidurinę Bažnyčios taką tvirtu guminiu linoleumu, to meistriškai apdengę sanktuarijos grindis ir didžiojo altoriaus laiptus nauju brangi raudonu minkštu kilimu (karpetu). Dar, geg. 9 d. netikėtai pastebėjau, kad prieš Išstatymo (Keturišimtės pamaldoms) Mišias buvo pašventinta, balta spindinti kapa ir panašios medžiagos humerolas (vartojamas šv. Sakramento palaiminimo

apeigoms). Tai vis naujos dovanos kilniaširdžių parapijiečių. O Motinos Dienoje, geg. 11, tai nepaprastai malonų įspūdį padarė Donoriečiai, kai, per 8 val. šv. Mišias visa bažnytelė, kaip vienos šeimos nariai, ėjo prie Dievo Stalo priimti j savo širdis savo Viešpatį ir savo Dievą. "Duoną iš dangaus nužengusią". Tą pačią dieną, vakare, iškilmingose Keturišimtės ir Misijų užbaigimo pamaldose nepaprastu maloningumu (tarsi norėdami širdingiausiai V. Jėzui padėkoti už didžius darbus nuveiktus Donoros bažnyčioje) giedoję rinktiniai Pittsburgho šv. Kazimiero choro dalyviai su savo gražiabalsiu vargonininku p. Kazimieru Baziu. Dalyvavo ir šie svečiai kunigai: M. Kazėnas, J. Vaišnoras, Vasiliauskas, Kushner (gretimos parapijos klebonas), Pranciškiečių Seserų Kapelionas, J. Skripkus, B. Ivanauskas (iš Akron, Ohio), ir Dominikonas Kaz. Zvirblis, vedęs trumpas Misijas ir sakęs Keturišimtės pamokslus.

Tai gi, mielas skaitytojau, sužinoges Donoriečių gražius darbus savo bažnyčios palaikymui ir pagražinimui, manau, neabejodamas sutiksi, kad tikrai pavyzdingai "kruta dirba" šv. Juozapo parapijiečiai. Dar, malonėki sudėti su šį straipsnelį rašiusiu nuosirdžiu maldele, kad Duosnusis Dievas kasdien palaikytų Donoros klebono ir parapijiečių širdyse gyvą Meilės ugnelę. — Lai ji dažnai pašreiškia kitais kilniais darbais Aukščiausiojo garbei, šv. Bažnyčios naudai ir Donoriečių džiaugsmui!

K. Čiulba.

K. Aras

Jungt. Valstybės skubiai dirbdamos įvairius tautos saugumo reikmenis ir varydamos dirbtuves pilnu tempu, dažnai pritrūksta darbininkams gyventi butų. Ir štai viename tokių atvejų — Glenn L. Martin Co., Baltimore, Md., valdžia parūpino didelius kiekius "Trailer" — judamų namukų ant ratų, ir juose, kaip matome vaizde, gyvena tie darbininkai, kurie dirba valdžios darbus.

Parapija Pasmerkta Mirčiai Gražiai Gyvuoja

Kilni Dvasia — Gražūs Darbai Donoroje, Pa. šv. Juozapo Bažnyčioje, Kuriai Nekartą Pranašauta Galas.

"Nieko nebus iš šv. Juozapo bažnyčios! Įplaukų nėra, klebonai bėga, parapijiečiai išsiskirstę, sienos lupasi, pati žemė aplinkui bažnyčią griūna! Matysi, parduos žemę, bažnyčią, ir nieko nebeliks iš šv. Juozapo Donoroje!" Tokių ir panašių pranašysčių nekartą girdėjau apie šią mažą lietuvių - katalikų bažnyčią (gan aukštai pastatytą netoli garsios Monongahelos upės) apie 30—40 mylių ir rytus nuo dažnai fabrikų dūmuose paskendusio Pittsburgho. Tačiau, nuvykęs j šią "pasmerkta mirčiai" vietelę puikią gegužės dieną ir penktą dieną stebėjęs kilnią Donoriečių dvasią ir gražius jų darbus, pilnai įsitikinau, kad virš minėtos pranašystės buvo netikrų pranašų spėliojimai.

Radau ten energingą Džukijos sūnų (iš Alovės kilusių), kun. Vaelovą Sadauską jau septynetą metų besidarbuojantį Dievo garbei ir Donoriečių labui. Matyt, kad parapijiečiai tikrai myli savo dvasios vadą, nes geg. 10 d. užprašė šv. Mišias klebono intencijai, karštai meldėsi ir priėmė šv. Komuniją, daugiau išprašyti malonių įvairioms jo intencijoms. Be šios gražios dvasinės dovanos, parapijos moterys įteikė gerb. klebonui nemažą piniginę dovaną išreikšti savo dėkingumą už jo kilnią 7-ių metų darbuotę jų tarpe.

Drauge su šiuo uoliu dvasios vadu, "gaspadorišku klebonu", Donoriečiai yra gražiai apsupę Bažnyčią ir kleboniją puikiai paaluminuota, stipria geležine tvora; sumaniai nukasė (vietomis) žemę prie bažnyčios, kad nebegriūtų ant bažnyčios; skoningai išdažė bažnyčios vidų (su naujais šv. Petro ir šv. Teresės paveikslais prie šoninių altorių, ir dviem angelais prie didžiojo altoriaus Aušros Vartų Marijos paveikslu atvežto iš pat Vilniaus miesto) tinkamai pakloję visą vidurinę Bažnyčios taką tvirtu guminiu linoleumu, to meistriškai apdengę sanktuarijos grindis ir didžiojo altoriaus laiptus nauju brangi raudonu minkštu kilimu (karpetu). Dar, geg. 9 d. netikėtai pastebėjau, kad prieš Išstatymo (Keturišimtės pamaldoms) Mišias buvo pašventinta, balta spindinti kapa ir panašios medžiagos humerolas (vartojamas šv. Sakramento palaiminimo

apeigoms). Tai vis naujos dovanos kilniaširdžių parapijiečių. O Motinos Dienoje, geg. 11, tai nepaprastai malonų įspūdį padarė Donoriečiai, kai, per 8 val. šv. Mišias visa bažnytelė, kaip vienos šeimos nariai, ėjo prie Dievo Stalo priimti j savo širdis savo Viešpatį ir savo Dievą. "Duoną iš dangaus nužengusią". Tą pačią dieną, vakare, iškilmingose Keturišimtės ir Misijų užbaigimo pamaldose nepaprastu maloningumu (tarsi norėdami širdingiausiai V. Jėzui padėkoti už didžius darbus nuveiktus Donoros bažnyčioje) giedoję rinktiniai Pittsburgho šv. Kazimiero choro dalyviai su savo gražiabalsiu vargonininku p. Kazimieru Baziu. Dalyvavo ir šie svečiai kunigai: M. Kazėnas, J. Vaišnoras, Vasiliauskas, Kushner (gretimos parapijos klebonas), Pranciškiečių Seserų Kapelionas, J. Skripkus, B. Ivanauskas (iš Akron, Ohio), ir Dominikonas Kaz. Zvirblis, vedęs trumpas Misijas ir sakęs Keturišimtės pamokslus.

Tai gi, mielas skaitytojau, sužinoges Donoriečių gražius darbus savo bažnyčios palaikymui ir pagražinimui, manau, neabejodamas sutiksi, kad tikrai pavyzdingai "kruta dirba" šv. Juozapo parapijiečiai. Dar, malonėki sudėti su šį straipsnelį rašiusiu nuosirdžiu maldele, kad Duosnusis Dievas kasdien palaikytų Donoros klebono ir parapijiečių širdyse gyvą Meilės ugnelę. — Lai ji dažnai pašreiškia kitais kilniais darbais Aukščiausiojo garbei, šv. Bažnyčios naudai ir Donoriečių džiaugsmui!

K. Čiulba.

Winslow and Tessier
SOCONY GASOLINAS—PILNAS ALIEJAVIMAS
Taisymas Padangų
1094 Chicopee St., Tel. 2-3524, Willimansett, Mass.

Bond Bread Co.
66 Summer Street
Worcester, Massachusetts

Superior Tool Mfg. Co.
"SUPERIOR"
Mechaniniai Reikmenys
172 Union St. Tel. 5-4528 Worcester, Mass.

The New Yorker
Rinktiniai Vėgiai ir Gėrimai
702 Main St. Tel. 2-9358 Worcester, Mass.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Telephone Plaza 8595
Limosinai dži visokių reikalų.

Go GREYHOUND RACING
This Week!
POST TIME 8:15
DAILY DOUBLE WINDOW CLOSES 8:05
WONDERLAND REVERE

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Kun. J. Naudžius Darbuosis Indianoj

Westfield, Mass. — Kun. Jurgis Naudžius išvyko į East Chicago, Indiana, kur liepos trečią dieną pradėjo savo pareigas kaip asistentas kleb. kun. Kazimierui Bičkauskui. Šv. Pranciškaus parapijoje.

Kun. Jurgis buvo įšventintas birželio 7-tą, Nekalto Prasiidėjimo Katedroje per J. E. Vyskupą Joną F. Noll, D. D. ir atnašavo savo iškilmingas primicijas birželio 15-tą, Šv. Kazimiero par. bažnyčioje, Westfielde.

Po primicijų kun. Naudžius pavadavo kleboną kun. Vincą Puidoką, kurs buvo išvykęs į Šv. Kryžiaus Kolegiją Worcesteryje kunigų rekolekcijoms. Kun. Jurgis Naudžius suteikė pirmą Krikšto Sakramentą savo brolio Pranciškaus dukterei, kurią pakrikštijo Primicijų dienoj. Linkime Kun. Jurgiui Naudžiui palaimos jo pašaukime.

LAWN PARTY

Parapijiečiai darbuojasi dėl Lawn Party, kuri įvyks liepos 10, 11 ir 12, lauke skersai bažnyčią. Tikimės, kad bus pasekmingas. Kleb. kun. Vincas Puidokas nuoširdžiai kviečia visus

Westfieldiečius ir apylinkės Lietuvius iš Springfield, Hlyoke, Northampton, Thompsonville ir kitų kolonijų dalyvauti šitame parengime.

P. Tamošius Adomavičius, gyv. Chapel St., nesveikauja ir randasi Noble ligoninėje. Linkime greitai pasveikti. Tamas.

SHENANDOAH, PA.

DAINŲ ŠVENTĖ

"Kas duod, spėką begalinę Dėl nuvargusios sielos, Kas sužadina krūtinę Jei ne dainos Lietuvos!"

Sekmadienio vakarą, birželio

22, 1941, Lakeside pavilione įvyko Lietuvių Dainos šventė. Šios Dainų Šventės tikslas yra kelti dainos bei muzikos meną ir palaikyti lietuvių kalbą jaunimo tarpe. Programoje dalyvavo septynių šios apylinkės lietuviškų parapijų chorai: Shenandoah, Mahanoy City, Minersville, Girardville, Hazleton, St. Clair ir Mt. Carmel. Gan daug žmonių susirinko, net ir iš tolimųjų miestų atvažiavo, pasiklausyti gražių mūsų liaudies dainų. Visa programa buvo labai artistiška išpildyta.

Programa:

1 — (a) Star - Spangled Ban-

ner; (b) Bijūnėlis žalias — S. Šimkus; (c) Oi kas sodai, — S. Šimkus — vadovaujant V. Sorriui.

2 — Solo, baritonas — B. Nekrašas.

3 — (a) Žalioj girelėj — J. Gaubas; (b) Ant tėvelio dvaro, — S. Šimkus — vadovaujant M. Raulickiui.

4 — Solo, baritonas — B. Nekrašas.

5 — (a) Lietuviais esame mes gimę — S. Šimkus; (b) Važiavau dieną, — S. Šimkus — vadovaujant B. Nekrašui.

6 — (a) Valiok dalgelj — J. Strolis; (b) Per šilą jojau — S. Šimkus; (c) Lietuva Tėvynė Mūsų — vadovaujant A. Grigoraičiui.

PASIDAIRIUS PO SHENANDOAH'RI

— Daugelis mūsų jaunimo išvažinėja; vieni kariuomenėn pašaukti, kiti į didmiesčius darbu ieškodami.

— Pereitoje J. A. V. vėliavos paradoje dalyvavo ir mūsų Vyčiai. Puikiai lietuviškais rūbais pasirėdžiusios kelios mūsų vntės važiovo gražiai gėlėmis, kaspainais aptaisytu automobiliu.

— Mūs Vyčių kuopa šiemet daug nuveikė. Geram pirmininkui vadovaujant, visų narių prisidėjimu, darbas "eina kaip ant sviesto".

— Sekmadienio pamoksluose mūsų parapijos kunigai pranešė, kad ateinančiomis dienomis prasidės vasarinė mokykla pir-

mųjų aštuonių skyrių mokiniams. Tikslas šių pamokų — geriau supažindinti mūsų jaunimą, ypačiai viešųjų mokyklų mokinius, katalikų tikėjimo dalykais. Apart to bus dėstoma ir lietuvių kalbos pamokos.

— Mūsų apylinkės kasyklos dabar neblogiausiai dirba; kad taip visada dirbtų!

— Ant dviejų mūsų senųjų kapinių statome akmenis tvoras. Metinė neužsimokėję parapijiečiai, dabar turi gerą progą atdirbti už savo duoklę.

— Pastaromis dienomis, matyt, parvažiavusių atostogoms pas savo tėvelius daugelis mūsų lietuvių studentų-čių.

— Vietiniai mūsų kunigai rekolekcijose. Pereitą savaitę buvo išvažiavęs mūs klebonas kun. Karalius, šią savaitę — vikaras kun. Batutis, o ateinančią — kun. Degutis. "Raulas"

GREENFIELD, MASS.

Birželio 21 dieną, apsidėdė Juozas Meškinis su p-le Beatrice E. Ritchotte Šv. Onos par. bažnyčioje, Turners Falls, Mass. Juozas yra geras lietuvis, S. Š. V. J. draugijos narys. Tai yra ponios Marcelės Meškinieės sūnus. Linkime jaunavedžiams daug laimės ir gražaus gyvenimo.

p. Marcelė Meškinienė, gyv. 30 Mill St., visų savo šeimos vardu įtaisė Kryžiaus Kelių 6 stotį, paaukodama 500 dolerių.

Tai geras pavyzdys visiems katalikams dėl šio garbingo tikslo.

S. Š. V. J. draugija rengia savo pirmą pikniką liepos 13 dieną, 1 val. p.p., Franklin County parke. Kviečia visus garbingus lietuvius dalyvauti ir paremti draugiją.

S. Š. V. J. draugijos pusmetinis susirinkimas įvyksta sekmdienį, liepos 6 dieną, 2 val. p. p., Knights of Columbus salėje. A. Dedimas.

BRIDGEPORT, CONN.

Praeitą sekmdienį, mūsų parapijos choras, vad. A. Stanišauskui, dalyvavo Trilypės Gegužinės dainų programoje, kuriai buvo surengę Connecticut Apskričių, LRKSA, LDS ir Moterų Sąjungos. Choras padainavo "Tu ir Aš" — Vanagaičio solo p. O. Radviliaite, ir "Piauti Linksma" — Pociaus, taipgi Bridgeportietė p. Žaladonytė pašoko klasišką šokį, akompanavo pianu A. Stanišauskas. Choras ir šokikė atliko savo užduotį labai gerai. Šį metų netik, kad choras dalyvavo, bet ir iš Bridgeporto buvo daug žmonių. SLRKA kuopos pirmininkas p. J. Minalga irgi buvo. Neteiko matyti kitų pirmininkų.

Jau artinas parapijos metinis piknikas liepos 13 d., Montreys Park, Bridgeporte. Parkas gražus ir šokiams salė yra labai graži, kur gali šokti šimtai as-

Du sportininkai ir po žaidimo pilni "pepo". Ką reiškia jaunystė...

menų. Šių metų piknike publika turėtų pralenkti kitų metų piknikus, nes pilna darbų, dirba visi, tik nedirba tas, kuriam nereikia dirbti. Kviečiami ir iš apylinkių kolonijų šiame piknike dalyvauti. Kleb. kun. J. V. Kazlauskas išsiuntinėjo kelius šimtus knygučių, kurias visi pasistengkite parduoti ir gražinti galiukus, kad galėtumėt laimėti savo dovanas \$25.00. Visi dalyvaukite šiame metiniame piknike.

Montrealo Lietuviai Minėjo Lietuvos Okupacijos Sukaktį

Birželio 22 d., suvažiavo netoli tūkstantis lietuvių į Ville Lasalle parką paminėti vienerių metų sukaktį nuo Lietuvos okupacijos. Nors tai ir skaitoma gegužinė, bet, atsižvelgiant į karo metą, muzika ir šokiai sekmdieniais Kanadoje neleidžiami, todėl ir ši gegužinė — piknikas labai atitiko tą rimtą, nuotaiką, kurią kiekvienas lietuvis pergyvena dėl pavergtos Lietuvos. Taigi, ir ši gegužinė piknikas buvo savotiška lietuvių dvasinio susikaupimo diena gražiam gamtos prieglobstyje ir medžių pavėsyje, prisimenant mūsų tautos vargus, iškentėtus vienerių metų okupacijoje.

Tame minėjime tarp kitų dalyvavo ir Lasalle miesto mayoras, policijos viršininkas ir vietinės prancūziškos katalikų parapijos klebonas, o taip pat ir specialiai tai dienai iš New Yorko atvykęs Lietuvos Generalinio Konsulato attache A. Simutis.

Gegužinės programa buvo pradėta, sugiedant Kanados ir Lietuvos himnus. Programai vadovavo veiklus visuomenininkas ir mokytojas p. Pranas Tautkus, kuris po trumpos įžanginės kalbos pristatė Kanados Lietuvių Tarybos Montrealo skyriaus pirmininką Antaną Navicką. Šis trumpoje, bet turiningoje kalboje nušvietė Katus, rindamas lietuvių Tarybos siekius, policijos viršininkas ir vietinės prancūziškos katalikų parapijos klebonas, o taip pat ir specialiai tai dienai iš New Yorko atvykęs Lietuvos Generalinio Konsulato attache A. Simutis.

Gegužinės programa buvo pradėta, sugiedant Kanados ir Lietuvos himnus. Programai vadovavo veiklus visuomenininkas ir mokytojas p. Pranas Tautkus, kuris po trumpos įžanginės kalbos pristatė Kanados Lietuvių Tarybos Montrealo skyriaus pirmininką Antaną Navicką. Šis trumpoje, bet turiningoje kalboje nušvietė Katus, rindamas lietuvių Tarybos siekius, policijos viršininkas ir vietinės prancūziškos katalikų parapijos klebonas, o taip pat ir specialiai tai dienai iš New Yorko atvykęs Lietuvos Generalinio Konsulato attache A. Simutis.

Gegužinės programa buvo pradėta, sugiedant Kanados ir Lietuvos himnus. Programai vadovavo veiklus visuomenininkas ir mokytojas p. Pranas Tautkus, kuris po trumpos įžanginės kalbos pristatė Kanados Lietuvių Tarybos Montrealo skyriaus pirmininką Antaną Navicką. Šis trumpoje, bet turiningoje kalboje nušvietė Katus, rindamas lietuvių Tarybos siekius, policijos viršininkas ir vietinės prancūziškos katalikų parapijos klebonas, o taip pat ir specialiai tai dienai iš New Yorko atvykęs Lietuvos Generalinio Konsulato attache A. Simutis.

Ypatingai karštą kalbą pasakė šio skyriaus išdininkas p. Matas Vaišnora, pabrėždamas, kad tik tada Lietuva susilauks pilnos laisvės, kai nuo žemės paviršiaus bus nušluoti visi tironai diktatoriai, pradėdant bauriausiu lietuvių tautos ir žmonijos priešū Stalinu. Jo žodžiai buvo palydėti entuziastingais plojimais.

Ypatingai visiems malonų įspūdį paliko vietos susipratusių lietuvių dukrelė Kilimonty, kuri dar vos tik šešerių metų lietuvaite, o jau suspėjo parodyti didelius gimtus gabumus valdyboje, baletė ir muzikoje. Ji susirinkusiems padainavo apie bolševikų okupuotosios Lietuvos nelaimes.

Svarbiausiu programos kalbėtoju buvo Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke attache p. A. Simutis, kuris specialiai tai dienai ir buvo atvykęs į Montrealį. Jo kalba kelis kartus buvo pertraukta entuziastingais plojimais.

Po prakalbų susirinkusieji iki sutemų šnekučiavosi ir svarstė Lietuvos nelaimę, susipešus dviem draugam Hitleriui ir Stalinui.

Gegužinėje dalyvavo veik visi Montrealo lietuviai veikėjai bei inteligentai.

Taip pat matėsi ir nemažas būrys bolševikuojančių ir šiaip bolševikų suklaidintų lietuvių. Šiandien visi jie vaikščiojo nosis nuleidę ir nežinojo, kaip laikytis, nes, matyt, dar nebuvo gavę iš Maskvos naujų nurodymų. Lietuviai negali atsistebėti, kad tie patys žmonės prieš menados lietuvių Tarybos siekius, kada Lietuva buvo bolševikų okupuojama, ant vienos korespondencijos iš džiaugsmo, o šiandien, kad Hitleris mėsinėja matušką Rusiją, vaikšto žemę pardavę. Vienas lietuvis pastebėję, kad Maskva greit pasuks jų spyruokles kita kryptimi, ir jie vėl kaip niekur nieko lyg užsukti gramafonai pradės šaukti visus į karą prieš Hitlerį, jie pradės šaukti už demokratiją, už mažų tautų laisvę ir ką tik džiaugsmą, kad Kanados lietuviai moka taip vieningai dirbti. Jis nurodo, kad lietuviai esą į dangų. Tikri vargšai tie subvertinami ir branginami jo miesto piliečiai, nes jie, trokšdami savo tautai laisvės, kartu yra ir Kanados laisvės gynėjai. Vietinės prancūzų katalikų pa-

Visaip - Pasirinkimas yra PICKWICK

Mes mėgstame naujai supažindintą PICKWICK 'LIGHT'

Mūsų mėgstamas yra pagarsėjęs PICKWICK "Regular"

Patenkina kiekvieną - laikyk ant rankų keletą butelių kiekvienos rūšies - abu yra "ALE kuris yra ALE"

BUTELIUOSE ir IŠ KRANO

BREWED BY HOFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Liepos 4 d., Ona Bartusevičiūtė, 398 W. Second St., ištekojo už Glenn Clawson. Liūdijo Povilas Sweeney ir Jieva Sinevičiūtė.

Liepos 5 d., apsišvedė Petras Bartulis su Morta Belinskiene (Verbickaite), gyv. 284 W. 3rd St. Liūdijo Adomas Janulevičius ir Marijona Volungevičiūnė.

Liepos 6 d., apsišvedė Vincas A. Kudirka su Eugenija J. Valatkaite, gyv. 18 Stelman Rd., Roslindale. Liūdijo Bronius Kudirka ir Anielė Valatkaitė.

Po tam priėmė Moterystės Sakramentą Titus Burba su Stanislava Mickevičiūte, gyv. 394 W. 4th St. Liūdytojais užsirašė Jonas Murray ir Valerija Mickevičiūtė.

Liepos 6 d., mirė miesto ligoninėje porą savaičių pasirgusi, Paulina Karsokienė, 68 metų, gyv. 12 Winfield St. Paėjo šiaulių parapijos. Amerikoje pragyvenęs 40 metų. Paliko vyrą Stanislovą, du sūnus, dvi dukteris. Laidojama liepos 10 d., 9 val. ryte, Naujos Kalvarijos kapuose. Pašarvota pas graborių Kasparą.

Liepos 7 d., prasidėjo vaikų vasarinės mokyklos registracija.

Liepos 8 d. vaikai pradėjo mokytis lietuviškai. Jų mokslas tęsis iki rugpj. mėnesio. Moko Seserys iš Cambridge. Šimet tie kursai yra Šv. Petro ir Povilo mokykloje, W. Broadway.

LANKĖSI

Trečiadienį, liepos 2 d., 'Darbininke' lankėsi Petras Bendoris iš Detroit, Mich. P-nas Bendoris yra ilgametis 'Darbininko' skaitytojas ir rėmėjas. Jis dabar leidžia porą savaičių atostogų. Atvykęs į Naująją Angliją taipgi liepos 4 d. dalyvavo Lietuvių Dienoje, Thompson, Conn.

Pirmadienį, liepos 7 d., 'Darbininke' lankėsi iš Baltimore, Md., ponai Elzbieta ir Pranas Čėsnai ir jų dukterė ir žentas, ponai Aldona ir Jonas Garkštai su sūneliu Jonuku. Svečius atlydėjo ponas Vincas Kudirka iš Norwood, Mass., pas kuriuos svečiai buvo apsišvedę. Ponai Čėsnai ir ponai Garkštai, apžiūrėję 'Darbininko' spaustuvę, susipažinę su administracijos ir redakcijos darbais, išvyko atgal namo į Baltimore, Md.

KLAIDŲ ATITAIŠYMAS

Pereitame 'Darbininko' numerį tilpo klaidingai parašyta žinutė apie Seseris Kazimierietes, kurios lankėsi So. Bostone ir apylinkėse.

Tikrąją turėjo būti šiaip: Sesuo Virginija atvyko iš Chicago į So. Bostoną aplankyti savo mamytę p. Navickienę. Kartu su ja atvyko ir Sesuo Veneranda. Sesuo Veneranda darbuojasi Šv. Kryžiaus ligoninėje, o Sesuo Virginija — Loretto ligoninėje.

Ieško "Alkanos" Moters Ir Samarifono \$80

Birželio 30 d. tūlas Joseph Cantarini, 50 metų amžiaus, gyv. West End, Bostone, apsiskundė policijai, kad jis sutikęs moterį apie 28 metų amžiaus Scolly kryžkelėje, ir toji moteris pasisakiusi, kad ji "alkana, neturi pastogės, nei pinigų". Jis jos pasiūlydęs ir parsivedęs į savo namus. Pavalgydino ir davė lovą primigti. Po kiek laiko jis pasigedo ir tos moters ir savo pinigų \$80.00, kuriuos turėjęs kelnų kišenėje. Dabar policija ieško tos moters ir \$80.

Remkite tuos profesionalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

Stasys ir Ona (Overkaitė) Kroll'iai, birželio 15 d. 1 val. p. p., Šv. Petro par. bažnyčioje priėmė moterystės sakramentą, kurį suteikė kun. K. Jėnkū. Stasys ir Ona sukūrė lietuvišką šeimą ir jiedu pirmąsias džiaugsmo dienas buvo išvykę praleisti New Hampshire valstybėje. Onutė per apie penketą metų, kaip gražiai darbuojasi "Darbininko" administracijos ofise. Ji priklausė prie Sodalijos ir visuomet buvo rimta ir pavyzdinga. Linkėtina Onutei su Stasiuku sukurti pavyzdinę lietuvišką šeimą šidini.

Iš Mūsų Veikimo Centro

NAUJŲ ĮVYKIŲ AKIVAIZDOJE

Atplūdęs iš Rytų krašto ateistinis komunizmas, ant Lietuvos buvo užnėręs baisius vergijos režežius, gyventojus pavertęs vargšais, bejėgiais. Kas drįso priešintis žiauriam okupantui, tas žuvo; kas norėjo pasilikti ištikimam savo kraštui žmogum, tas į kalėjimą pakliuvo. Per metus laiko liejosi nekaltas žmonių kraujas. Kas buvo sukurta, pastatyta bėgė 22-ųjų nepriklausomo gyvenimo metų, tas buvo sugriauta, sunaikinta.

REIKALINGA PATYRUSIŲ "Stitchers" - siuvėjų siūti valdiškus švarkus. Nuolatinis darbas. Gera Alga. Atsišaukite: Best Coat Company, 8 Williams St., Roxbury, Mass. (27-1-7)

Kai Lietuvos žemėje susirėmė dviejų milijonų žmonių jėgos ir vedė tarp tarybų mirtiną kovą, Lietuvos liaudis sukilo prieš okupantus ir ginklu rankoje kovojo ne už svetimus interesus, bet už savo laisvę, už atsteigimą laisvos ir nepriklausomos Lietuvos valstybės. Su kokių inirtimų kovota, aiškiai kalbėjo didelės kovos aukos. Jie žuvo, kad kiti būtų laisvi, kad nepriklausoma Lietuvos valstybė atsistatytų! Už savo krašto laisvę kovojo ir darbininkai, ir ūkininkai, ir studentai, ir inžinieriai ir kitokių profesijų žmonės. Tasai sąjūdis prieš okupantus, jų narsio kova su nelygaus didumo priešų, jų pralietas kraujas, tai yra aiškiausias įrodymas, kaip baisiai įkyrėjo jiems bolševikų okupacija, kaip jie troško jos nusikratyti ir vėl iškelti Kaune ir Vilniuje nepriklausomos valstybės vėliavą. Tuo pačiu Lietuvos liaudis įrodė, kad bolševikai, ginklo pagalba įsibrovę į Lietuvą, prieš jos norą ir valią užkorė jai savo santvarką. Jos nusikratė, Lietuvos žmonės paskelbė atsteigimą laisvą ir nepriklausomą valstybę.

DĖL VAKACIJŲ

Gražiausia vieta, švarūs kambariai. Priinama kaina. Pralieskite savo vakacijas su lietuviais per Stellą Kodieng, 365 Nantasket Avenue arba 10 Whitehead Avenue, Nantasket Beach, Mass. (23-23)

VELDERIAI

reikalingi industrijoms. CERTIFIKUOTUS VELDERIAUS paruošia New England's Geriausia Velding mokykla. Įsirašyk dabar į saugumo darbų klases — 88 St. Stephen St., Boston; Com. 4215 Dienoms ir Vakarais klases-pamokos Vizitoriai kviečiami New England Welding Laboratories, Inc.

PARSIDUODA puikus dviejų aukštų namas trijų šeimynų ir puikus moderniškai įrengtas restoranas — (aludė) išrenduotas, kuris daro puikų biznį. Prie namo yra puikus daržas ir dviejų karų garadžius. Prieštas pardavimo: moteris liko našlė ir nebegali prižiūrėti tokio namo. Dėl informacijų kreipkitės pas savininkę: Mrs. L. Lapėnienė, 113 Temple St., Nashua, N. H. (7-11-15)

Į PAGALBĄ NUKENTĖJUSIEMS

Mums, Amerikos lietuviams, pirmoje vietoje tenka rūpintis pagalbėti Lietuvai atsistatyti iš griuvėsių. Atsižvelgiant, kad apie dešimtį tūkstančių sukilėlių didvyrių buvo užmuštų ir sužeistų, daug našlių ir našlaičių liko be globos ir jiems reikalinga greita pagalba. Tautiečiai, atginkime Federacijos fondą Lietuvos reikalams,

REIKALINGA lietuviškaitė mergina prie namų ruošos mažoje šeimoje. Vaikų nėra. Darbas pastovus, geras atlyginimas. Kreipkitės pas J. Zenevičius, 32 Forest St., Greenwood, Mass.

REIKALINGA patyrusių "Stitchers" - siuvėjų siūti valdiškus švarkus. Nuolatinis darbas. Gera Alga. Atsišaukite: Best Coat Company, 8 Williams St., Roxbury, Mass. (27-1-7)

REIKALINGA TIKTAI patyrytė stichers-siuvėjai, dirbti valdiškiems drabužiams, nuolatinis darbas, gera alga. Atsišaukite: Colonial Coat Company, 60 K St., So. Boston, Mass. (27-1-7)

REIKALINGA patyrusių "Stitchers" - siuvėjų siūti valdiškus švarkus. Nuolatinis darbas. Gera Alga. Atsišaukite: Best Coat Company, 8 Williams St., Roxbury, Mass. (27-1-7)

REIKALINGA TIKTAI patyrytė stichers-siuvėjai, dirbti valdiškiems drabužiams, nuolatinis darbas, gera alga. Atsišaukite: Colonial Coat Company, 60 K St., So. Boston, Mass. (27-1-7)

REIKALINGA patyrusių "Stitchers" - siuvėjų siūti valdiškus švarkus. Nuolatinis darbas. Gera Alga. Atsišaukite: Best Coat Company, 8 Williams St., Roxbury, Mass. (27-1-7)

REIKALINGA patyrusių "Stitchers" - siuvėjų siūti valdiškus švarkus. Nuolatinis darbas. Gera Alga. Atsišaukite: Best Coat Company, 8 Williams St., Roxbury, Mass. (27-1-7)

REIKALINGA patyrusių "Stitchers" - siuvėjų siūti valdiškus švarkus. Nuolatinis darbas. Gera Alga. Atsišaukite: Best Coat Company, 8 Williams St., Roxbury, Mass. (27-1-7)

REIKALINGA patyrusių "Stitchers" - siuvėjų siūti valdiškus švarkus. Nuolatinis darbas. Gera Alga. Atsišaukite: Best Coat Company, 8 Williams St., Roxbury, Mass. (27-1-7)

REIKALINGA patyrusių "Stitchers" - siuvėjų siūti valdiškus švarkus. Nuolatinis darbas. Gera Alga. Atsišaukite: Best Coat Company, 8 Williams St., Roxbury, Mass. (27-1-7)

REIKALINGA patyrusių "Stitchers" - siuvėjų siūti valdiškus švarkus. Nuolatinis darbas. Gera Alga. Atsišaukite: Best Coat Company, 8 Williams St., Roxbury, Mass. (27-1-7)

kad kovojančiam tėvų kraštui už laisvę, nukentėjusiems nuo karo ir pačiam kraštui atsistatyti galėtume padėti. Jei kada, tai dabar turime padidinti savo duosnumą Lietuvai.

Mes galime padėti ir tokiu būdu: savo organizacijų ir draugijų vardu rašykime prašymus Amerikos Raudonajam Kryžiui, kad kuogreičiausia siųstų nuo karo nukentėjusiai Lietuvai pagalbą: medikamentų, maisto, drabužių ir tt. Ir patys nuo savęs padidinkime aukas Raudonajam Kryžiui. Panašius prašymus laiškus reikia siųsti ir p. Herbert Hoover, nukentėjusių nuo karo kraštų šelpimo komiteto pirminkui ir vadui.

MŪSŲ NUSISTATYMAS

Lietuvių tauta negali nesidžiaugti nusikračiusi žiaurios bolševikų okupacijos. Tačiau ji negalės numirti ir nenurims, kol neiškovos pilnos Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Ji kovos prieš bet kokią okupaciją, ar ji bus iš Rytų ar Vakarų. Ne svetimi jį valdys Lietuvą, bet patys jos žmonės bus savo krašto šeiminkai.

Neklysimė, berods, jei Amerikos lietuvių katalikų organizuotosios visuomenės nusistatymą taip suformuluosime:

Mes stovime už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Mes neremsime jokios vyriausybės, kuri nebūs išrinkta laisvu, demokratišku, slaptu visų žmonių balsavimu. Mes padėsime Lietuvos žmonėms kovoti prieš okupaciją, ar ji bus aziatiškojo bedieviškojo komunizmo ar pagoniškojo nacizmo.

Dėl Lietuvos valstybės santarvės A.L.R.K. Federacija yra aiškiai pasisakiusi savo Tarybos suvažiavime Pittsburgu 1940 m. rugpiūčio mėn. Savo nutarime Federacijos Taryba pabrėžė, kad nepriklausomos, demokratiškos Lietuvos valdžios forma turės būti tokia, kokia buvo paskelbta Nepriklausomybės Deklaracijos 1918 m. vasario 16 d. ir Steigiamojo Seimo įgyvendinta. Tas nusistatymas nėra pasikeitęs ir jis nepasikeis.

AUKOS

Šiomis dienomis Federacijos centras Lietuvos reikalams priėmė aukų iš šių vietų: Paterson, N. J., lietuvių katalikai per kun. J. Kintą prisuntė \$20.00; Bayonne, N. J., Jonas Matickas — \$4.00.

KONGRESAS

Neužmirškime, kad Federacijos kongresas įvyksta rugpiūčio 7 d. Marianopolio Kolegijoje, Thompson, Conn. Turint galvoj virš suminėtos tautos reikalus, šių metų kongresas turės nepaprastai didelės reikšmės. Tad, renkimės!

Leonardas Šimutis, ALRKF Sekr., 2334 S. Oakley ave., Chicago, Ill.

Kūrybinis momentas yra džiaugsmo šaltinis, nes jame žmogus turi progą pareikšti savo asmenybę.

Prof. St. Šalkauskis.

PASIŪZYMEJĖS LIETUVIS

Liepos 4 d., Bostono miestui minint Amerikos nepriklausomybės sukaktį, Bostono švietimo viršininkai parinko ir pakvietė skaityti nepriklausomybės deklaraciją jauną lietuvių, šiais metais baigusį So. Boston High School, Edvardą Grigalių, adv. Jono Grigaliaus, Bostono miesto legalio departamento nario brolių.

Edvardas Grigalius yra pasiūzymėjęs moksle. Jis jau ne pirmą kartą iškėlė lietuvių vardą savo gabumais.

Bostono dienraščiai labai plačiai rašo apie mūsų lietuvių Edvardą ir jo pasiūzymėjimus. Sveikiname Edvardą ir linkime geriausių sekmių siekiant aukštesnio mokslo, kad geriau galėtum pasitarnauti šiai šaliai ir savo tėvų žemei.

CAMBRIDGE, MASS.

Birželio 26 d. N. J. Seselės turėjo išvažiuojimą prie jūrių.

Birželio 25 d. mokyklos graduantai irgi važiuo maudytis į jūras. Pasimaudę vaikučiai tikrai užkariavo "Revere Beach" keistenybes, nes ant "merry go round" kitiems vietos jau nebuvo, kaip tik graduantams.

Vyčiai veikia, ir jau turėjo antrą susirinkimą. Pirmininkauja A. Stankūnas. Klūbo statybos darbas eina sena vaga, bet progresuoja. Šiuo tarpu tariamasi su kontraktoriais. Dėdamos visos pastangos, kad tik greičiau pradėjus statybą. A.D.

SAULĖS SPINDULIAI

Kur negyvensite, ar mieste ar ant ūkės, visados naudokitės kuodaugiausia saulės spinduliais. Lai vaikams žaidžia juose, ir renkiate juos kuodažiausia. Mieste galima turėti daug smagumo, parengus juos maudynių draponom ir lai žaidžia po laistytoju. Ūkėje paprastai yra upeliai ar prūdai ir daug liuso oro ir saulės, Reguliariškos valandos valgymo, miegojimo ir pasilinksminimo pagelbsti palaikyti sveikatai visus, bet taipgi labai svarbu du syk į metus pasiduoti egzaminui, kad tik persitikrinus sveikatos ir kūno stovio. Ta apsauga užtikrina sveikatą, ir to turi prisilaikyti kiekvienas tėvas ir motina. FLIS.

Išleido Politinius Kalinius

Užsienio žinios praneša, kad Lietuvos laikinoji valdžia išleido iš kalėjimų visus politinius kalinius, kurių Sovietų barbarai nesusėjo nukankinti.

Berno lietuvių biuro žinios paduoda, kad vien Kauno kalėjime buvo 2,000 politinių kalinių. Kauno radio paskelbė, kad buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministras ir premieras, prof. Augustinas Voldemaras kartu su kitais paleistas iš Kauno kalėjimo. Apie Voldemarą buvo įvairių žinių. Buvo žinių, kad jis išvežtas į Rusiją.

Lietuvos okupantų pastatytoji raudonoji valdžia visokiomis priemonėmis spaudė ūkininkus, kad jie dėtusi į sovietiškus kolchozus. Paskutiniuoju lai-

ku, kurie ūkininkai atsiskė nuo kolchozinės baudžios, gavo pranešimus, kad jie turi mokėti mokesčius už pereitą laiką, nors jie seniai tuos mokesčius jau buvo sumokėję. Bet dabar Lietuvai pasiliuosavus nuo Sovietų bolševikų vergijos ir barbarų komisarų tų visų mokesčių neberekės mokėti.

ĮVAIRŲS SKELBIMAI

Juozas M. Dilis

LAIKRODININKAS

Parduodu įvairiausius rūkštes aukštinis ir sidabrinis dykštes. TAIPGI IR PATAISAU 366 West Broadway, So. Boston, Mass.

A. M. Dambrauskas

KARPENTERIS, PENTORIUS Abelnai taisau viską prie Namu ir Lauko ir Viduje. Turint bile darbą prie Namu pataisymo, kreipkitės pas mane. Darbas bus padarytas patenkinančiai ir prieinama kaina. 432 — 4th St., SO. BOSTON, MASS.

Lietuvis Plumėris

Steamfitter, Gas Fitter, Stove & Furnace Repairs Oil Burners

C. J. KUCINSKAS (Kay)

322 Dorchester St., SOU 0346

Peter P. Plevack (PLEVOKAS)

Septyniais būdais stogu dengėjas Sodevall Stut Metal Work Namus Modernizuoja. Mokestis su 3-6-9-12 mėnesių išsimokėjimu TURI 25 METŲ PATYRIMĄ. Taiso ir stato kaminius Geras Darbas—Kainos Žemos 317 E St., So. Boston Tel. SOU 2732 Apskaitliavimai - patarimai dykal

South Boston Garage

BROLIAI STRAKAUSKAI, Sav. Automobilistai! Jei jūs noritė, kad jūsų karas ilgai laikytų ir greitai bėgtų, pirkit aliėjų ir gasoliną pas mus. Nuvalom purvinus karus ir išgrysuojame. Tel. SOU 9530 541 Broadway So. Boston, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

Seniausias Šios Valstybės LIETUVIŲ GRABORIAUS IR BALSAMUOTOJAS Turi Notaro Teises 254 W. Broadway, SO. BOSTON, MASS. Tel. SOUth Boston 2590 Gyv. vieta: 838 Dorchester Ave. Tel. COLUMBIA 2537

CASPER FUNERAL HOME

187 Dorchester Street South Boston, Mass. Joseph W. Casper (KASPERAS) Laidotuvių Direktorius Ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia šermenims dykal Tel. SOU Boston 1437 SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS. D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai Patarnavimas dieną ir naktį Kopyčia šermenims dykal NOTARY PUBLIC Tel. SOU Boston 0915 Tel. SOU Boston 2609

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas A. L. Kapočius

517 E. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS. Tel. SOUTH Boston 2660 Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v. Serdomis nuo 9 iki 12 val. dieną Subatomis nuo 9 iki 6 val. vak. Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną (pagal sutartį)

J. Repshis, M. D. (REPŠYS)

Lietuvis Gydytojas 278 HARVARD STREET Kampus Inman arti Central Sq. CAMBRIDGE, MASS. Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINŲ SVČ. Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298 Vice-Pirmininkė — E. Gaillūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivašienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — Marijona Markonitūtė, 415 Washington St., Roslindale, Tel. Parkway 2352-W. Iždininkė — Ona Stanulūūtė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass. Tvardkarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston. Kasos Gl. — Marijona Aukštikalnienė, 111 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio, 7:30 val. vakare, po bažnytinę svetainę. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolui raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOJOS VALDYBA

Pirmininkas, Juozas Svagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass. Vice-Pirm. Albinas P. Neviera, 16 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Iždininkas Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass. Maršalka, Jonas Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Parapijos salėje, 497 R. 7th St., So. Boston, Mass.

VALGOMOJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS

Pirkti pas biznierių mėsa, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie lankai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimas matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas

48 CRESCENT AVENUE Telephone COLumbia 6702 29 SAVIN HILL AVENUE, DORCHESTER, MASS.

Perkins Market

P. Baltušūnas ir p. Kijiga, Sav. 753 Broadway, Tel. SOU 3120 SO. BOSTON, MASS.

KUN. A. TAMOLIŪNAS.

Kunigas Antanas Milukas

Jo 70 metų gyvenimo ir 50 metų tautiniai kultūrinio darbo sukaktuvių proga

Tarp mūsų lietuvių įsigyvenęs paprotys minėti visokius penkių ir dešimties ir penkiolikos metų pasidarbavimo arba veikimo jubiliejus, ir dėl to ta proga spaudoje apibūdina savo darbus ir aprašo visus nuopelnus. Štai vienas žilasis baltagalvis senelis, kunigas Antanas Milukas, kuriam šių metų birželio mėn. sukako 70 metų gyvenimo, ir kuris pašventęs pusę amžiaus Dievo garbei, Tėvynės ir Tautos gerovei, yra nuolankus ir tylusis, tarsi, primindamas: "Kas giriasi, tegul giriasi Viešpatyje. Nes ne kas pats save užtaria, tas yra pripažįstamas, bet tas, kurį Dievas giria". (II Kor. X, 17-18).

Šiandien lietuvių tauta pripažįsta ir Dievas giria visiems plačiai žinomą ir garbingą darbais atsižymėjusį kunigo Antano Miluko asmenį. Jis yra ne tik vienas iš pirmųjų lietuvių kunigų ir laikraštinių Amerikoje, bet taip pat vienas iš pirmųjų kovotojų už lietuvių kalbą ir laisvę Lietuvoje spaudos uždraudimo metu, ir vienas iš uoliausių tėvynainių darbuotojų Lietuvos Laisvės išrūpinimo ir laimėjimo momente. Tat, žvelkime į darbą ir garbingo jo gyvenimo paskirtį, ir susidomėkime nuopelnais jo nuveikimais lietuvių tautos naudai ir savo tautiečių gerivei.

Kunigas Antanas Milukas gimė šeštokose savo globėto dieną, būtent, birželio 13, 1871 metais. Jo tėvai dūikai buvo dievobaimingi ir atsidavusieji savo sūneliui duoti mokslo. Jis pradinį mokslą gavo Rudaminos pradžios mokykloje, paskui mokėsi Marijampolės gimnazijoje. 1889 metais įstojo į Seinų kunigų seminariją, kur jis su kitais klierikais slapta dirbo dėl Lietuvos, ir pasirodė turįs organizacinių gabumų. Vieną me seiniškių klierikų susirinkime, įvykusiame sausio 30 dieną, 1890 metais, jis turėjo paskaitą, dėl kelių kilnių savo gyvenimo svajonių programą tokiais žodžiais: "Noriu būti tikru lietuviu kunigu, prisidėti kunigautant prie pagerinimo Lietuvos dvasiško ir mediagiško būvio, iškariauti lietuviams laimės ant žemės ir išprašyti laimės po mirties, tai mano siekis. Tikėji-

mas, meilė, mokslas, triūsas, tai mano mediumas".

Jis Seinų kunigų seminarijoje mokėsi apie du metus, ir daug rūpinosi ir daug veikė savo tautiečių naudai ir gerovei. Jis su kitais klierikais organizavo slaptas kuopes, kurios galėtų mokyti lietuvių kalbos ir istorijos; kad susipažintų su lietuvių dainomis, pasakomis, legendomis, senovės liekanomis, kanclėmis; kad aprašytų lietuvių dorybes, papročius, žaidimus, šokius, drabužį; kad studijuotų filologiją, astronomiją, mineralogiją, chemiją, patologiją, higieną, ir tt.

Be to, jis seminarijoje įsteigė rankraštinių laikraštėlių "Knapt", kuris vėliau gavo "Vilties" vardą. Žymėtina, kad vienas iš žymiausių laikraštėlių bendradarbių buvo J. E. vyskupas Petras - Pranciškus Būčys, dabartinis TT. Marijonų kongregacijos Generalas ir Olimpijos vyskupas. Jauno klieriko Antano Miluko uolumas buvęs nepalaužiamas, energija — dinamiška, darbuotės daviniai be galo pelningi šviesiai lietuvių tautos ateičiai. Tačiau, 1891 metais, jo ir jo kolegų tėvynainišką darbą tėvynės naudai atkreipė caro žandarų dėmesį, ir dėl to jis ir klierikas J. Sutkaitis tapo pašalinti iš seminarijos, kad tuo, anot prof. E. Volterio, apsaugotų tą mokslo įstaigą nuo rusų valdžios baudmy.

Tačiau, klierikas A. Milukas nepasidavė nusiminimui, ir 1892 metais atvyko į Ameriką. Tvirta tėvynės meilė neužgeso, bet dar labiau liepsnojo ugningojo krūtinėje. Čia kun. A. Burbatuoju pakvietė tėvynainį klieriką į "Vienybės Lietuvininkų" redaktorius. Tą laikraštį puikiai redaguoja, ir kartu mokosi anglų kalbos. Susipažinęs su šio krašto kalba, 1893 metais įstojo į Philadelphia arkivyskupijos kunigų seminariją. Drauge su klierikais A. Kaupu ir J. Žilinsku, jis įsteigė "Lauryno Ivinisvajių programą" tokiais žodžiais: "Noriu būti tikru lietuviu kunigu, prisidėti kunigautant prie pagerinimo Lietuvos dvasiško ir mediagiško būvio, iškariauti lietuviams laimės ant žemės ir išprašyti laimės po mirties, tai mano siekis. Tikėji-

1896 metais, klierikas Antanas Milukas įšventinamas kuni-

Vaide matosi, kaip žmogžudys Anthony Esposito nenori eiti į automobilį, kuris jį nuvežtų į Sing Sing kalėjimą Ossining, N. Y. Jis suimtas už nužudymą dviejų asmenų laike 'hold-up slaying'. Už tokius darbus žmogžudžiai tupdomi į elektros kėdę.

gu ir paskiriamas vikaru prie šv. Jurgio lietuvių parapijos, Shenandoah, Pa. Iš čia, 1899 ir 1903 metais redakcijos adremetais persikėlė į Brooklyną, N. Y., kur klebonavo Angelių nam jau sugrįžus iš Fribourgo į Karalienės lietuvių parapijoje. Po kurio laiko vėl grįžo į Shenandoah, Pa., o 1901 metais išvyko studijuoti į Fribourgo universitetą, Šveicarijoje, kur glaudžiai bendradarbiavo su lietuvišiais rašytojais, besimokinančiais kituose Europos universitetuose arba tarnaujančiais įvairiose Rusijos vietose. Apie tą laiką Kazimiera Kaupaitė iš Lietuvos susirašinėjo su kunigu A. Miluku, kurs tuo metu studijavo Fribourgo universitete; divjame laiške ji parašė mananti grįšti į Ameriką, bet ne į Scranton, Pa., pas savo brolių kunigą A. Kaupą, tik į Chicago, Illinois, kad taptų vienuole lenkių Nazariečių kongregacijoje. Kun. A. Milukas atsakan parašė ilgą laišką, žymėdamas, kad su nuomone būti vienuole sutinka, bet kam jai eiti pas lenkes Nazarietes? Jis ir kiti Fribourge esantieji lietuvių kunigai galvoja, kad reiktų lietuviams steigti lietuviškus religinę vienuoliją. Būdamas literatas, kun. A. Milukas iškėlė sumanymą suorganizuoti lietuviškas katalikų spaudai remti ir mokyklose mokyti. Tuo metu šv. Pauliaus Seselės Šveicarijoje dirbo pelningą spaudos darbą. Juk lietuviškas galėtų aukotis ir dirbtų jų pavyzdžiu. Kazimiera Kaupaitė tapo sužavėta tokiomis mintimis, ir tuojau parašė savo broliui kunigui A. Kaupui, kurs atsakė: "Tavo sumanymui vienuole būti ir vykti Šveicarijon, pritariu. Tegul Dievas tau padeda. Mokslą ir užlaimą aš apmokėsiu". Kun. A. Milukas padėjo Kazimierai Kaupaitėi užmegsti atmintinus ir istorinius santykius su šv. Kryžiaus vienuolemis Ingenbohly, Šveicarijoje. Apvaizdai leidžiant, tas gal ir nulėmė, kad ilgainiui tuo būdu užsimezgė šv. Kazimieros Seserų Kongregacija, kurios pirmoji Motina Generalė — Įkūrėja Marija (1880-1940) yra buvusi Kazimiera Kaupaitė.

Nuo 1914 metų, kun. A. Milukas klebonavo Atsimainymo lietuvių parapijoje, Maspeth, N. Y. Vėliau buvo kapelionu šv. Kotrynos ligoninėje, Brooklyn, N. Y. Dabar eina kapeliono pareigas šv. Pranciškaus vaikų kordiakų sanatorijoje, Roslyn, Long Island, N. Y.

Tautiniai Kultūrinio Darbo Nuopelnai

Pažvelgus į tą 50 metų tautiniai kultūrinio darbo laikotarpį, matome, kad kun. A. Milukas buvo atsidavęs ir buvo nenuilstantis uolusis darbininkas tėvynės naudai ir gerovei. Per tą visą laiką jis savo dūkišku uolumu daug rašė, redagavo laikraštis, korektavo rankraščius, rūpinosi spaudos lėšomis, spausdino įvairias mokslo knygas ir literatūrinius leidinius. Dar 1894 metais jis su kun. P. Abromaičiu įkūrė "Garsą Amerikos Lietuvių", vėliau organizavo spaustuves ir skleidė švietimą išeiivijos tarpe. Jis prisidėjo ir prie tų darbų, kuriuos dirbo Basanavičius, Bielinis, Tumas ir kiti to meto darbuotojai. Dar būdamas Seinų kunigų seminarijoje, jis daug rašė "Varpe" ir "Ūkininke", pasirašydamas Antanėlio arba Džukelio slapyvardžiais. Atsidūręs Amerikoje,

1894 metais jis Tilžėje išleido 10,000 egzempliorių "Lengvo būdo per save išmokti rašyti". Tie egzemplioriai skubiai pasisklido po visą Lietuvą.

Iš po gabios jo plunksnos išėjo daug lietuvių literatūros veikalų, kurie atplaukdavo tėvynėn spaudos uždraudimo metu. Tų visų kūrinių, kuriuos jis pats parašė ir tų knygų — veikalų, kuriuos atspausdino arba išleido savo lėšomis, juk jų visų čia nei nesuminėsi. Kun. Dr. Jonas Navickas, Lietuvių Kolegijos Rektorius ir TT. Marijonų Provincijolas Amerikoje, štai ką rašo: "Knygų leidime kun. A. Milukui lygaus nebuvo ir nėra. Jo nuopelnus teviršija tikrai Kauno šv. Kazimiero draugija, bet ši yra daugelio žmonių bendrovė. Kun. A. Miluko bendrovė buvo jis pats; kiek jam vienam pasisekė išgauti knygų leidimui lėšų, tiek jis jų ir turėjo. Yra apskaičiuojama, kad kun. Miluko ilgametis knygų leidimo biudžetas turėjo, lietuviškais pinigais skaičiuojant, daugiau vieno milijono litų. Svarbu tai, kad tas visas kapitalas buvo paties kun. A. Miluko surinktas. Visa mūsų garsioji tikiybė, tautinė ir mokslinė literatūra, vyskupui Valančiui mirus, iki spaudos atgavimo laikų, buvo kun. Miluko darbo kūriny. Visas tolimesnis jo veikimas tebuvo tiktai šito didžiojo darbo padalinimas. Žinoma, toksai milžiniškas darbas buvo reikalingas didelio būrio darbininkų, bet to viso darbo smagens ir širdis buvo kun. A. Milukas. Tie šimtai tūkstančių išleistų knygų yra jo asmens indėlis lietuvių tautos kultūrai..."

1914 metais, prasidėjus pasauliniam karui, kun. A. Milukas sudarė glaudų kontaktą su dienaraščio "New York Herald" ir savaitraščio "Literary Digest" redaktorais, ir pats daug rašė anglų kalba apie Lietuvą ir lietuvius. Amerikai dar karan nesivėlė, jis darbavosi, kad į savo pusę patraukti žymiausias dvasininkus, į kurių sąstatą įėjo ir trys kardinolai: Farley, Mundelein, Dougherty; kad pasigavus New Yorko Aukščiau-

TARNAUJANT AMERIKOS KARIUOMENĖJ

Gegužės 18 diena skaitoma kaip istorinė 9-toj Divizijoje katalikų tarpe, nes tą dieną pirmu kartu buvo laikomos pontifikalinės šv. mišios.

Jau iš anksto buvo ruošiamasi visu rūpestingumu. Visą prisi-ruošimą tvarkė vietos kapelionai. Nors pamaldos turėjo prasidėti 10:30, bet žmonių būriai jau nuo 10 val. laukė atvykstant vyskupo iš Raleigh, N. C. Jo Ekscelencijos Eugene J. McGuinness. Garbės sargybą sudarė 3-sis batalijonas iš 60-tos pėstininkų pulko. Galutinai atėjo laukiamoji valanda. Atvažiavus vyskupui su palydovais, tuojau pradėjo laikyti šv. mišias. Kadangi pamaldos buvo laikomos atvirame ore, tai patogumo dėliai buvo visur išvadžiota garsiakalbiai. Pamaldose dalyvavo virš 2000 žmonių. Pontifikalinėse šv. mišių ceremonijose dalyvavo dar šie kunigai: asistentas kun. kapelionas S. M. Wisniewski, garbės diakonai kapelionas T. L. Farrel ir E. Kellenberg, diakonas kapelionas L. E. Ryan, Subdiakonai kapelionas I. E. Brown. Ceremonijų vedėjas Tėvas John A. Brown. Pagelbininkas kapelionas F. B. Vanholme. Pamokslą pasakė kun. Dr. Salvin, O. P.

Didžiulis choras buvo sudarytas iš visos 9-tos Divizijos rinktinių vyrų, kuriam vadovavo kapelionas J. B. Rattagliata. Drum ir Bugle Corps iš 34-to lauko artilerijos batalijono ir benas iš lauko artilerijos beno. Kaip žmonės maloniai jautėsi tokiam dideliame maldininkų būry, minėti nereikia, nes savaime aišku. Pamaldose dalyvavo ne vien kareiviai, bet buvo privažiavę daug žmonių iš aplinkinių miestų, karininkų tarpe matėsi trys generolai ir jų atsilankymas reikšmingas kariuomenės gyvenime. Altorius skendė gėlėse, kuriomis pasirūpino karininkų žmonos, ir taip gražiai papuošė. Po pamaldų vyskupas suteikė Sutvirtinimo Sakramentą virš 200 kareivių. Jei kas manytų, kad kariuomenėje nėra progos tapti geru kataliku, tai tikrai klystų, nes čia yra duotos visos privilegijos ir lengvatos. Visa to vaisius jau yra pastebimas vos keletos mėnesių bėgyje. Pastebėjime didesnį reikšmingumą tokių pamaldų, prisiminę, kad šiame Forte yra daugiau katalikų negu visoje North Carolina valstybėje. Galime gauti vaizdą, kaip yra sunku kunigams veikti šioje valstybėje. Šios pamaldos paliko didelį įspūdį žmonėse ir ilgai bus minimos šioj valstybėje.

Lai gyvuoja Katalikų Bažnyčia kaip vienintelė šviesos Vienuolė. New Havenietis.

Parašė Kun. J. Paškauskas. Knygutė labai įdomi ir verta kiekvienam įsigyti. Kaina tik 25c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pietų Amerikoje Kelionės Įspūdžiai

Manant apsigyventi Amerikoje, reiktų kiekvienam patapti Amerikos piliečiu. Daugelyje įstaigų yra griežtai reikalaujama, kad kiekvienas darbininkas būtų Amerikos pilietis — kitaip neduoda darbo. Norintieji išsiimti pilietiškas popieras, nusipirkite knygutę "Pilietybės katekizmas", kuri padės jums tapti Amerikos piliečiu. Jos kaina 25c. "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PATAPK AMERIKOS PILIEČIU

Manant apsigyventi Amerikoje, reiktų kiekvienam patapti Amerikos piliečiu. Daugelyje įstaigų yra griežtai reikalaujama, kad kiekvienas darbininkas būtų Amerikos pilietis — kitaip neduoda darbo. Norintieji išsiimti pilietiškas popieras, nusipirkite knygutę "Pilietybės katekizmas", kuri padės jums tapti Amerikos piliečiu. Jos kaina 25c. "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

BROCKERT'S XXX Ale ir Stock Ale

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet reikalaukite BROCKERTS populiarus ir visų mėgiama XXX Ale arba Stock Ale. Tai alus, kurį visi mėgsta ir jo nori.

Jei turite kokias pramogas, kaip tai: — vestuves, krikštynas ar partes, visuomet užsisakykite BROCKERTS XXX Ale, kuriuo svečiai ir viešnios bus labai patenkinti.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St. Worcester, Mass.

Telefonas Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH 1410 Columbia Rd., South Boston

PHONE So. Boston 2271